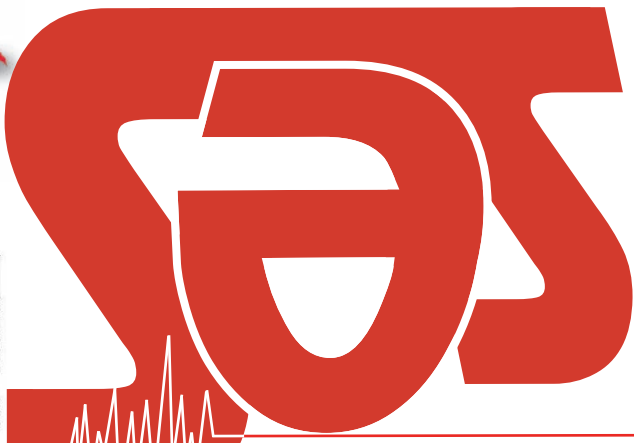




**Güclü Azərbaycan
dövləti: milli
birliyimiz və
həmrəyliyimiz**

6



№ 099 (6540) 7 iyun
2022-ci il. Qiyməti 60 qəpik

**Dövlət şəhid ailələrinə və
qazilərə hər zaman dayaqdır!**



3

**İLHAM ƏLİYEV: "Dövlət şəhid ailələrinin
problemlərinin həlli üçün əlindən gələni edir və edəcək"**

**Ermənistan nə zamana kimi
sülh sazişinə mane olacaq?**



7

**RIA Novosti-nin
təxribat(lar):
Bakı daha sərt
addımlara
gedə bilər**

Yarıkor separatçının
cəhdləri hansı
planları üzə çıxardı?

РИА НОВОСТИ

03:13 03.06.2022 1836

**В Нагорно-Карабахской
Республике рассказали о
противоречиях с
Азербайджаном**

Госминистр НКР Бегларян заявил о серьезных противоречиях с
Азербайджаном

10



15

**Professor
Kobrinski:
"Biz nüvə müharibəsinin
astanasındaydıq"**



12

**K/T məhsulları
bolluğunun
yaradılması diqqət
mərkəzindədir**

**"Məktəbəqədər
təhsil pilləmizdə
əhatəlilik göstəricisi
yaxşı deyil"**



16

**Miqrasiya sahəsində
atılan yeni və
mütarəqqi
addımlar müsbət
nəticələrini verir**



13

Bakının gözəlliyinə gözəllik qatan "Şərq Bazarı"

Bakıda "Şərq Bazarı" kompleksi bərpa və yenidənqurmadan sonra istifadəyə verilib



Bakıda "Şərq Bazarı" kompleksi bərpa və yenidənqurmadan sonra istifadəyə verilib. Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva kompleksdə yarıdılan şəraitlə tanış olublar.

Dövlətimizin başçısına və birinci xanımına məlumat verildi ki, "Şərq Bazarı" kompleksinin bərpa və yenidənqurması işləri icra olunarkən bir sıra nüanslara xüsusi diqqət yetirilib. Bərpa zamanı layihə komandasının qarşısında duran əsas vəzifələr ilkin konsepsiyanın qorunması və xüsusi elementlərin saxlanması olub. Kompleksdə yenidənqurma zamanı yerli materiallardan maksimum istifadə edilib, həmçinin müasir texnologiya və avadanlıqların tətbiqinə xüsusi diqqət yetirilib.

"Şərq Bazarı"nın girişində kiril əlifbası ilə yazılmış orijinal yazı eyni kalliqrafiya inkişaf etdirilərək latın əlifbasına dəyişdirilib, daxil-dəki işarə və başlıqlar bazarın üslubuna uyğun yenidən dizayn olunub.

Bildirilib ki, bazarda 78 icarədar fəaliyyət göstərəcək. Bu isə 300 yeni iş yerinin yaranması deməkdir.

Kompleksin əsas atributu olan gümbəzlər müxtəlif işə obyektlərinin təyinatına görə dizayn edilib. Bazara gələcək alıcıların rahatlığını təmin etmək üçün zərgərlik, əl işləri yarmarkaları, "Sandıqca" incəsənət nümunələrinin satışı bölməsi, "Tamaşa", qəlyanaltılar, kafe və restoranlar, "Şəhərli bazar",



emalatxanalar və sair bölmələrin hər biri ayrıca gümbəz və hissələrdə cəmləşdirilib.



Qeyd edək ki, "Şərq Bazarı"nın ilkin layihələndirilməsi 1980-ci illərin məşhur me-

marları Uruzmaq Revazov, Pavel Yarinovski və Anatoliy Bessonov tərəfindən icra olunub. Kompleks 3-ü böyük, 13-ü kiçik olmaqla 16 gümbəzdən ibarətdir.

Layihələndirilməsinə 1978-ci ildən başlanılmış kompleksin tikintisinə 1980-ci ildə start verilib və 1982-ci ildə bazarın rəsmi açılışı olub. İlkin olaraq kompleks bazar kimi fəaliyyət göstərmiş.

Nadir memarlıq üslubuna görə, "Şərq Bazarı" 2001-ci ildə Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarı ilə ölkə əhəmiyyətli daşınmaz tarix və mədəniyyət abidələrinin siyahısına daxil edilsə də, 2017-ci ildə aparılmış əsaslı müayinə işləri nəticəsində aşkar edilmişdi ki, fərqli təyinatlı ticarət obyektlərinin fəaliyyəti, kor-təbii formada həyata keçirilən davamlı istismar və baxımsızlıq binada ciddi zədələnmələrə, çatlara, aşınmalara, korroziyaya və deformasiyalara səbəb olub. Məhz bunları nəzərə alaraq kompleksin istismar göstəricilərini yaxşılaşdırmaq, davamlılığını artırmaq, normal işləmə qabiliyyətini təmin etmək məqsədilə mühəndis tədbirlərinin həyata keçirilməsi zərurəti yaranmışdır. Əsaslı müayinədən sonra dərhal detallı layihələndirmə prosesinə başlanılıb və 2020-ci ildə bərpa işlərinə start verilib.

Onu da qeyd edək ki, "Şərq Bazarı" ötən əsrin 80-ci illərindən paytaxt sakinləri üçün doğma məkana çevrilmişdir. Yenidən qurulan "Şərq Bazarı" kompleksi şəhərimizin gözəlliyinə gözəllik qatıb.

Hər bir dövlət və cəmiyyət üçün hərbi əməliyyatlarda iştirak edən şəxslərin müharibədən sonra mövcud durumu, şəhid və qazi ailələrinin sosial-psixoloji vəziyyəti önəmlidir. Bu kimi çağırışların öhdəsindən, məhz sözün əsl mənasında, bütün parametrlərinə görə sosial dövlət kriteriyalarına cavab verən və siyasətində əsas amil vətəndaş olan dövlətlər gəlir. Azərbaycanda Qarabağ müharibəsi əlillərinə, veteranlarına və şəhid ailələrinə göstərilən yüksək dövlət qayğısının əsas ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub.

Ümummilli Liderin bu təbəqədən olan insanlara göstərdiyi qayğı, bu istiqamətdə yürütdüyü dövlət siyasəti onun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev son 30 ildə olduğu kimi, Vətən müharibəsindən sonra da Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda canını fəda etmiş şəhidlərimizin ailələrinə və müharibə iştirakçılarına diqqət və qayğı daimidir. Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın müvafiq göstərişlərinə əsasən, dövlət qurumları bu qəbildən olan insanların problemləri ilə yaxından maraqlanır, onların həlli istiqamətində tədbirlər həyata keçirilir. Prezident İlham Əliyev tərəfindən bu istiqamətdə imzalanan fərman və sərəncamlar, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın şəhid ailələrinə

Dövlət şəhid ailələrinə və qazilərə hər zaman dayaqdır!

İLHAM ƏLİYEV: "Dövlət şəhid ailələrinin problemlərinin həlli üçün əlindən gələni edir və edəcək"



tində əsas amil vətəndaş olan dövlətlər gəlir. Azərbaycanda Qarabağ müharibəsi əlillərinə, veteranlarına və şəhid ailələrinə göstərilən yüksək dövlət qayğısının əsas ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. Ümummilli Liderin bu təbəqədən olan insanlara göstərdiyi qayğı, bu istiqamətdə yürütdüyü dövlət siyasəti onun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev hər zaman 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı döyüş tapşırıqlarının və ya döyüş təminatı ilə bağlı tapşırıqların yerinə yetirilməsi zamanı həlak olmuş və itkin düşmüş hərbi qulluqçulara, erməni hərbi təxribatı nəticəsində həlak olmuş və itkin düşmüş mülki vətəndaşlara, şəhidlik zirvəsinə ucalan hər bir şəhidin ailəsinə, qazilərimizə diqqət və qayğısını heç zaman əsirgəməmişdir. Sağlamlılıqlarını torpaq uğrunda itirən Qarabağ əlillərinin mənzil-məişət şəraitləri yaxşılaşdırılır. Şəhid ailələri və əlillərə mütəmadi olaraq yeni mənzillər, avtomobillər verilir. Onların müalicəsi üçün reabilitasiya mərkəzləri açılır və lazım gələndə isə müalicə olunmaq üçün xarici ölkələrə göndərilirlər. Bir sözlə, dövlətin bu təbəqəyə göstərdiyi qayğı göz önündədir və ilbəil artmaqdadır.



Bir sözlə, sağlamlılıqlarını torpaq uğrunda itirən Qarabağ əlillərinin mənzil-məişət şəraitləri yaxşılaşdırılması, şəhid ailələri və əlillərə mütəmadi olaraq yeni mənzillər, avtomobillərin verilməsi, onların müalicəsi üçün reabilitasiya mərkəzlərinin açılması və lazım gələndə isə müalicə olunmaq üçün xarici ölkələrə göndərilməsi, ümumilikdə dövlətin bu təbəqəyə göstərdiyi qayğı göz önündədir və ilbəil artmaqdadır.

YARALANANLARIN VƏ ŞƏHİD AİLƏLƏRİNİN TƏMİNATINA DƏSTƏK FONDUN - "YAŞAT" FONDUNUN 1 İLİ

Qazi və şəhid ailələri haqqında danışarkən, əlbəttə ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 8 dekabr 2020-ci il tarixində "Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar yaralananların və şəhid ailələrinin təminatına dəstək fondunun yaradılması haqqında" fərmanı ilə "YAŞAT" Fondunun təsis edilməsi-nə də diqqət yetirmək lazımdır.

"YAŞAT" Fondunun hesabına fəaliyyət göstərdiyi dövrdən bu günə qədər 36 995 025 manatdan çox vəsait mədəxil olub. Ölkə ərazisində 2 881 şəhidin ailə üzvləri, habelə 3100 yaralı olmaqla, ümumilikdə, 14 579 şəxslə görüş keçirilib, ehtiyacları qeydə alınıb, həmin şəxslərin müraciətinin icra olunması üçün öhdəliklər götürülüb.

Fondun fəaliyyət istiqamətləri üzrə 23 257 853,41 məbləğində vəsait xərclənib. Fond tərəfindən 3652 şəhid ailəsi üzvü və yaralının məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına, 37 şəhid ailəsi üzvü və yaralının təhsil haqqının, 1004 şəhid ailəsi üzvü və yaralının istehlak kreditlərinin, 1319 şəhid ailəsi üzvü və yaralının isə tibb xidmətlərinin ödənilməsinə vəsait ayrılıb.

"MƏN BÜTÖVLÜKDƏ DEYƏ BİLƏRƏM Kİ, BU SAHƏDƏ AZƏRBAYCAN DÜNYA MİQYASINDA ÖZ MODELİNİ ORTAYA QOYUR"

Bu gün bütün parametrlərinə görə sosial dövlət kriteriyalarına cavab verən və siyasət

"BU SAHƏDƏ AZƏRBAYCAN DÜNYA MİQYASINDA ÖZ MODELİNİ ORTAYA QOYUR"

Dövlət başçısı müsahibələrində, görüşlərində bildirir ki, şəhid ailələri və müharibə veteranlarına diqqət və qayğısı Azərbaycanda tam fərqli formada olduğunu vurğulayaraq bildirmişdir ki, bunu başqa ölkələrlə müqayisədə aydın görmək olur, çünki bizdəki yanaşma çox spesifik formadadır. Şəhid ailələri, müharibə veteranlarına dövlətin maddi dəstəyi ilə yanaşı mənəvi dəstəyi də ən yüksək səviyyədədir: "Mən bütövlükdə deyə bilərəm ki, bu sahədə Azərbaycan dünya miqyasında öz modelini ortaya qoyur. Çünki dünyada bir çox ölkələr müharibə şəraitində olublar. O ölkələrin təcrübəsini biz bilirik, öyrənirik. Görürük ki, Azərbaycanda şəhid ailələrinə, qazilərə və müharibədən əziyyət çəkmiş insanlara göstərilən diqqət doğrudan da nümunəvi sayıla bilər. Çünki elə təşəbbüslər irəli sürülür ki, başqa ölkələrdə biz buna rast gəlmirik. Məsələn, şəhid ailələrinə, müharibə əlillərinə dövlət tərəfindən mənzillərin verilməsi. Bu, bizim təşəbbüsümüz idi. Bu günə qədər bu kateqoriyadan olan 10 minə yaxın insan mənzillərlə təmin edilib. Minik avtomobilləri verilir, 7400 avtomobil verilib. Növbədə duranlar, yeni Birinci Qarabağ müharibəsinin iştirakçıları və qaziləri artıq yaxın gələcəkdə tam təmin ediləcəklər. Təkcə keçən il Birinci Qarabağ müharibəsi şəhidlərinin ailələri və qaziləri evlərlə təmin edilib. Onlardan 850 nəfəri mənzillərlə təmin edilib, ikinci Qarabağ müharibəsinin iştirakçıları, yeni qaziləri və şəhid ailələri, onlara da 750 mənzil verilib, bu proses davam etdirilir. Hesab edirəm ki, Birinci Qarabağ müharibəsində iştirak etmiş bu kateqoriyadan olan insanlara bəlkə də iki il ərzində, tam, yeni növbədə duranlara mənzillər veriləcək.

və müharibə əlillərinə mərhəməti, qayğısı çoxsaylı ailələrə böyük sevinc bəxş etməklə yanaşı, təqdirəlayiq hal kimi qiymətləndirilir. Bu gün şəhid ailələrinə, müharibə əlillərinə və veteranlarına göstərilən hərtərəfli qayğı nümunəvi xarakter daşıyır. Şəhid ailələrinin, müharibə əlillərinin, veteranlarının sosial ehtiyaclarının dövlət tərəfindən ödənilməsi, həmçinin Vətən uğrunda öz canından keçmiş şəhidlərin və Qarabağ müharibəsi əlillərinin övladlarının təhsil haqqından azad edilməsi, eyni zamanda, bu insanların mənzil və avtomobillərlə təmin olunması da təqdirəlayiqdir. Həm də bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər sistemli və ardıcıl xarakter daşıyır. Belə ki, dövlət başçısının müvafiq fərman və sərəncamları əlil və şəhid ailələrinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə müstəsna töhfələr verir. Əlil və şəhid ailələrinin mənzil və məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən həyata keçirilən dövlət siyasətinin mühüm prioritetlərindən biridir. Onlar üçün Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən davamlı olaraq müasir tələblərə cavab verən fərdi və çoxmənzilli

yaşayış binaları tikilib istifadəyə verilir. Eyni zamanda, dövlət başçısı tərəfindən imzalanan müvafiq fərman və sərəncamlara əsasən, əlillərə ödənilən pensiya və müavinətlərin məbləği davamlı olaraq artırılır, şəhid ailələri və qazilərin məşğulluq problemi aradan qaldırılır. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən indiyə qədər sosial dəstək paketi çərçivəsində 6 mindən çox şəhid ailəsi üzvünün və qazinin məşğulluğu həll edilib. Xüsusi olaraq vurğulamaq gərək ki, əlil vətəndaşlara dövlət qayğısının gücləndirilməsi siyasətinə uyğun olaraq Nazirlər Kabineti tərəfindən əlillərin sosial müdafiəsi ilə bağlı nəzərdə tutulmuş Dövlət Programının maliyyələşdirilməsi təmin edilib. "Sosial müavinətlərin məbləğinin artırılması haqqında", "Müharibə əlillərinə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü"nün artırılması və "Müharibə əlillərinə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü"nün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanları bu kateqoriyadan olan insanların rifahının yaxşılaşdırılmasının və onlara göstərilən dövlətin dəstək və davamlı qayğının bariz nümunəsidir.

Ardı Səh. 4

Əvvəli Səh. 3

İkinci Qarabağ müharibəsində, həmçinin yaxın bir neçə il ərzində bu şərait yaradılacaq". Göründüyü kimi, şəhid ailələrinin, müharibə əlillərinin problemlərinin həlli, onların mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması Azərbaycanda dövlət siyasətinin mühüm tərkib hissəsi olaraq 2018-ci ildə 626, 2019-cu ildə 934, 2020-ci ildə 1572 mənzil və fərdi ev şəhid ailələri və müharibə əlillərinə təqdim edilib. Dövlətimizin başçısının 2021-ci il 25 yanvar tarixli Sərəncamı ilə bu kateqoriyalardan olanlara 2021-2025-ci illərdə 11 min mənzil və ya fərdi evin verilməsinin nəzərdə tutulması proqramın daha da genişlənməsinə imkan verdi. Bunun nəticəsi olaraq, 2021-ci ildə üç il əvvələ nisbətən 5 dəfə çox olmaqla 3 min mənzil şəhid ailələrinə və müharibə əlillərinə verilməsi proqramı icra olundu. Beləliklə, ümumilikdə ötən dövrdə 12300 şəhid ailəsi və müharibə əlili mənzil və fərdi evlə təmin edilib. Eyni zamanda, müharibə əlillərinin avtomobillə təminatı tədbirləri uğurla davam edir. 2021-ci ildə daha 164 nəfər müharibə əlili minik avtomobili ilə təmin edilib və bu günədək 7400 müharibə əlinə avtomobil verilib. Zəfərlə başa vurduğumuz 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra - postmüharibə dövründə şəhid ailələrinin, müharibə əlillərinin təqaüdlərində ciddi, orta hesabla 60 faiz artımlar edildi, yeni təqaüd növləri təsis olundu. Əməkhaqqında ciddi artımlara uyğun olaraq 2020-ci ilin əvvəlindən pensiyalar indeksləşdirilərək 16,6 faiz, 2021-ci ilin əvvəlindən 11,4 faiz artırıldı və bu artımlar 1 milyon 100 min pensiyaçını əhatə etdi. Ümumilikdə, 2018-2021-ci illərdə sosial təminat növləri, yəni pensiya, müavinət, təqaüd, ünvanlı dövlət sosial yardımı üzrə illik xərclər 2,4 milyard manat və ya 60 faiz artaraq 6,4 milyard manata çatıb.

VƏTƏN MÜHARİBƏSİ QƏHRƏMANINA VERİLƏN İMTİYAZLAR

"Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" adına layiq görülmüş şəxslərə Azərbaycan qanunvericiliyində bir sıra imtiyazlar və güzəştlər nəzərdə tutulub. "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" adı haqqında Əsasnamənin 2.1-ci maddəsində göstərilir ki, "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" adı Azərbaycan Respublikasının işğal olunmuş ərazilərinin azad olunması zamanı düşmənin əlverişli ərazilərdə yerləşməsinə və inadlı müqavimətinə baxmayaraq, düşmənin qüvvələrinin tam məğlub edilməsi üzrə qarşıya qoyulmuş döyüş tapşırıqlarına və Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədinin bərpa edilməsi üzrə döyüş əməliyyatlarına yüksək peşəkarlıqla rəhbərlik edilməsinə, həmçinin döyüş əməliyyatlarında göstərdiyi şəxsi qəhrəmanlığa görə verilir. Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı adını alan şəxs Vətən Müharibəsi medalı və adının verilməsi haqqında müvafiq icra hakimiyyəti qərarının müəyyən etdi orqan aktı ilə qəbul edilir. Bu ad eyni şəxsə bir dəfə verilir və həmin şəxslər müəyyən imtiyaz və güzəştlərdən istifadə etmək hüququna malikdirlər. Vətən Müharibəsi Qəhrəmanlarına Prezident təqaüdü verilir.

Bundan əlavə, Vətən Müharibəsi Qəhrəmanlarına əlavə güzəştlərlə bağlı Əmək Məcəlləsinə və Vergi Məcəlləsinə dəyişiklik edilib. Əmək Məcəlləsinə dəyişikliyə əsasən, Azərbaycan Respublikasının azadlığı, suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) alan işçilərə, Azərbaycan Respublikasının Vətən Müharibəsi Qəhrəmanlarına, Azərbaycanın Milli Qəhrəmanlarına, Sovet İttifaqı Qəhrəmanlarına, 1941-1945-ci illər müharibəsində döyüş əməliyyatlarında iştirak etmiş, habelə hərbi xidmətdə olmuş, lakin döyüş əməliyyatlarında iştirak etməmiş hərbi qulluqçulara, İstiqlal ordeni ilə, habelə Azərbaycan Respublikasının suverenliyi və ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə bağlı digər dövlət təltifləri ilə təltif olunmuş işçilərə məzuniyyət 46 təqvim günündən az olmayaraq verilir. Vergi Məcəlləsinin 102.21-ci maddəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikası Vətən Müharibəsi Qəhrəmanlarının hər hansı maddəli işdən vergi tutulmalı olan aylıq gəliri

Dövlət şəhid ailələrinə və qazilərə hər zaman dayaqdır!

İLHAM ƏLİYEV: "Dövlət şəhid ailələrinin problemlərinin həlli üçün əlindən gələni edir və edəcək"



ri 400 manat məbləğində azaldılır. Başqa sözlə, onların aylıq gəlirlərinin 400 manatı vergidən azad edilib. Və bütün bu uğurlu işlər onu göstərir ki, dövlət Vətən Müharibəsi Qəhrəmanlarına və ailə üzvlərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi yönündə bundan sonra da sosial məsələlərinin həllini xüsusi diqqət mərkəzində saxlayır və bundan sonra da saxlayacaq.

BİRİNCİ VİTSE-PREZİDENT MEHRİBAN XANIM ƏLİYEVANIN ŞƏHİD AİLƏLƏRİNƏ GÖSTƏRDİYİ HƏRTƏRƏFLİ DİQQƏT DAVAMLI VƏ ÇOXŞAXƏLİ SƏCİYYƏ DAŞIYIR

Məhz sosial təminat işlərində Prezidentin siyasətinin uğurla həyata keçirilməsində Heydər Əliyev Fondu davamlı olaraq həm şəhid ailələri və qazilər, həm də müxtəlif sosial qruplara mənsub səhətlərində problem olan uşaqların və yaşlıların müalicəsi üçün lazımı dəstəyi verir. Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın şəhid ailələrinə göstərdiyi hərtərəfli diqqət davamlı və çoxşaxəli səciyyə daşıyır. Şəhid ailələri, Qarabağ müharibəsi veteranları, qaçqın və məcburi köçkünlər, aztəminatlı ailələrə dövlət qayğısı hər zaman ki kimi ön plandadır. Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın sosial sahəyə xüsusi diqqət və qayğısı, qəbul edilən qərarlar, imzalanan fərman və sərəncamlar sosial cəhətdən həssas əhali qruplarının etibarlı müdafiə sistemi ilə əhatə olunmasına şərait yaradıb. Xüsusən, bu kateqoriyadan olan şəhid ailələrinə həm dövlətin, həm də cəmiyyətin diqqət və qayğısı hər zaman yüksək olub. 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində şəhid olmuş gizirlər Adil Adilzadənin və Teymur Qasımovun Mingəçevirdə yaşayan ailə üzvlərinin mənzil şəraitlərinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı müraciətə Birinci vitse-prezident tərəfindən dərhal müsbət münasibət bildirilməsi də deyilənlərin bariz təcəssümüdür. Və digər şəhid ailələrin problemlərinin həllində Heydər Əliyev Fondu prezident Mehriban xanım Əliyevanın atdığı hər bir addımı onu milyonların sevimlisinə çevirib və bu əməllər Azərbaycan qadınının humanizm, mərhəmət kimi dəyərlərə malik olduğunu növbəti dəfə nümayiş etdirir.

Göründüyü kimi, Prezident İlham Əliyev,

Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva əsgər və hərbi qulluqçuların ailələrinin, milli ordu quruculuğunda, habelə ölkəmizin ərazi bütövlüyünün qorunmasında xidməti olanların həyat şəraitinin yaxşılaşmasına və sağlamlıqlarının bərpasına həmişə xüsusi qayğı göstərir və bu diqqət hər zaman ölkə ictimaiyyəti tərəfindən çox yüksək dəyərləndirilir. Və aprelin 8-də Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının Vətən Müharibəsi Qəhrəmanlarına və onların ailə üzvlərinə ayrılmış mənzillərin özəlləşdirilməsi haqqında imzaladığı Fərmana əsasən müəyyən edilib ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 25 avqust tarixli 2871 nömrəli Sərəncamının 1.1-ci bəndinin icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" adı verilmiş şəxslərə, eləcə də ölümündən sonra həmin ad verilmiş şəxslərin ailə üzvlərinə Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən ayrılmış mənzillər əvəzsiz olaraq həmin mənzilin ayrıldığı şəxslərin mülkiyyətinə verilməklə özəlləşdiriləcək. Bu Fərmanda nəzərdə tutulan şəxslərin mənzillər üzərində mülkiyyət hüququnun "Daşınmaz əmlakın dövlət reyestrində qeydiyyatı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq daşınmaz əmlakın dövlət reyestrində qeydiyyata alınmasını və mənzillər üzərində mülkiyyət hüququna dair çıxarışın və daşınmaz əmlak dair texniki pasportun verilməsini təmin etməli, bu Fərmandan irəli gələn digər məsələlərin həlli üçün zəruri tədbirlər görməlidir. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 25 avqust tarixli 2871 nömrəli Sərəncamına uyğun olaraq mənzil ayrılışmış şəxslərin siyahısını (hər bir şəxsə ayrılmış mənzilə dair məlumatlar dəqiq göstərilməklə) və mənzilin ayrılmasına dair müvafiq təsdiqedicə sənədin surətini bir ay müddətində İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim etməli, bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etməlidir.

"BİZ BİRİNCİ QARABAĞ MÜHARİBƏSİNİ DƏ HEÇ VAXT UNUTMAMALIYIQ, ŞƏHİDLƏRİ UNUTMAMALIYIQ"

Dövlətin şəhid ailələri və müharibə əlillərinə qayğısı həmişə olub. Elə cari ilin may ayının 2-də Azərbaycan Prezidenti İlham

Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Bakının Sabunçu rayonunda şəhid ailələri və müharibə əlilləri üçün nəzərdə tutulan yeni yaşayış kompleksinin açılışında çıxış edərək bildirib ki, "Biz Birinci Qarabağ müharibəsini də heç vaxt unutmamalıyıq, şəhidləri unutmamalıyıq. O vaxt onlar şəhid oldular, amma torpaqlar da getdi. Bu dəfə şəhid oldular, amma torpaqlar qayıtdı. Fərq budur və təsəlli bu ola bilər". Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, yaxın, doğma adamın itirilməsinin yarası heç vaxt sağalmayacaq. Amma həyat davam edir və davam edəcək: "İndi torpaqların yenidən qurulması işinə start vermişik. Azad edilmiş torpaqlarda, indiyadılan binalarda, evlərdə, məktəblərdə, xəstəxanalarda, o binaların hər bir daşında şəhidlərimizin əbədi təsviri həkk olunub. Onlar bu torpaq üçün həlak oldular, Vətəni hər şeydən üstün tutdular", - deyən Prezident İlham Əliyev vurğulayıb ki, dövlət şəhid ailələrinin problemlərinin həlli üçün əlindən gələni edir və edəcək.

VƏTƏN MÜHARİBƏSİ QƏHRƏMANLARINA VƏ AİLƏ ÜZVLƏRİNİN SOSIAL MÜDAFİƏSİNİN GÜCLƏNDİRİLMƏSİ YÖNÜNDƏ NÖVBƏTİ ADDIM

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev həm Birinci, həm də İkinci Qarabağ müharibələri zamanı şəhid olmuş qəhrəman zabit və əsgərlərin ailələrinin mənzil təminatının, həmçinin qazilərin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, eyni zamanda, müharibədə qəhrəmanlıqla döyüşmüş və qazi adı qazanmış veteranların avtomobillərlə təmin olunması üçün ölkədə bir çox sosial layihələr həyata keçirilib. Bu gün də belə sosial layihələr dövlət tərəfindən uğurla davam etdirilir. Ümumilikdə 2021-2025-ci illərdə 10 minə yaxın mənzil şəhid ailələrinə təhvil verilməlidir. Burada Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın da fəaliyyətini xüsusilə qiymətləndirmək lazımdır. O, hər zaman Prezidentin yanındadır və onun ən yaxın silahdaşı kimi məsuliyyətli vəzifəsinin öhdəsindən layiqincə gəlir. Dövlət başçısı həmçinin çıxışı zamanı bildirib ki, bütün məsələlərdə bütün dövlət məmurları, mərkəzi, yerli icra orqanları daim şəhid ailələri ilə bir yerdə olmalıdırlar, kömək göstərməlidirlər. Bu, bizim borcumuzdur. Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, bizim əsas borcumuz erməniləri torpaqlarımızdan qovmaq idi və buna nail olduq. İndi isə şəhidlərimizin yaxınlarına diqqət göstərmək hər bir dövlət məmurunun borcudur və cəmiyyətdə bu məsələ ilə bağlı tam həmrəylik var: "Nəinki dövlət qurumları, istənilən insan çalışır ki, şəhid ailəsinə hansısa bir kömək göstərsin. Bizim qazilərimiz də çox olub. On mindən çox yaralı əsgər-zabitimiz olub. Onların da sağlamlığı prosesi gedir. Onlar üçün artıq son model olan iki yüz protez təşkil edilib və onlar normal həyata qayıdılar. Dövlət öz üzərinə nə düşürsə etməlidir və edəcək".

Bir sözlə, yuxarıda qeyd edilənlər bir daha onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan dövləti üçün İkinci Qarabağ müharibəsinə qədər olduğu kimi, indi də əsas prioritet vətəndaşlara, ələlxusus şəhid ailələrinə və qazilərə dövlət qayğısının göstərilməsidir və bunu da edir.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

“Bu sərgi neft-qaz sənayesi üzrə vacib beynəlxalq platformadır”



“1 iyunun 1-də paytaxtda Xəzər regionunun neft-qaz və enerji sektorunda ən nüfuzlu tədbir hesab olunan Bakı Enerji Həftəsinə start verilmişdir. İyunun 4-dək davam edəcək Bakı Enerji Həftəsi özündə üç ayrı layihəni ehtiva edir – 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz, 10-cu Yubiley Xəzər Beynəlxalq Energetika və Bərpa Olunan Enerji sərgilərini və əvvəllər Xəzər Neft və Qaz Konfransı adı ilə tanınan Bakı Enerji Forumunu. Bu il 30 ölkədən 249 şirkətin qatıldığı Bakı Enerji Həftəsinin ən böyük tədbiri 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz sərgisidir. Bu layihə Azərbaycan Respublikasının müstəqillik əldə etdiyi tarixdən bəri keçirilən ilk sərgidir və regionda neft-qaz sənayesinin əsas tanınmış beynəlxalq platforması olmaqla hər il Xəzər regionunun əsas neft-qaz layihələrinin müzakirəsi və enerji təhlükəsizliyinin təmin olunması məqsədilə ən yüksək səviyyəli rəhbər işçilərini öz meydançasında bir araya gətirir.

“Xəzər Neft və Qaz” sərgisinin keçirilməsi təşəbbüsü ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən dəstəklənib. O vaxtdan bu sərgi neft, qaz və energetika sahəsində aparıcı mütəxəssislərin görüş yeri

olub, burada gələcək əməkdaşlığa dair memorandumlar, müqavilələr imzalanıb”. SİA-nın verdiyi xəbəre görə, bu sözləri açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Kamaləddin Qafarov deyib.

Millət vəkili bildirib: “Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin hər il sərginin açılış mərasimində iştirakı bu layihənin yüksək statusunu və Azərbaycan üçün əhəmiyyətini bir daha təsdiqləyir. 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin rəsmi açılış mərasimində etdiyi çıxışında da dövlət başçısı vurğuladı ki, Azərbaycanın müstəqillik illərində öz enerji təhlükəsizliyinə yatırdığı sərmayələri və tərəfdaş ölkələrin diqqətini ölkəmizə cəlb etmək baxımından da Xəzər Neft və Qaz Sərgisi təşkilatçılarının rolu həqiqətən çox əhəmiyyətli və vacib olub. Prezident İlham Əliyev ölkəmizin müstəqillik illərində bu sahədə əldə etdiyi nailiyyətlərin tarixini bir daha xatırladaraq qeyd etdi ki, ötən əsrin sonunda

Azərbaycandan Gürcüstanın Qara dənizdəki Supsa limanına gedən birinci neft boru kəmərinin açılışı baş tutdu. Bunun sayəsində Azərbaycan ixraca başla-ya bildi və bir çox ölkələrin tələbatlarını təmin etdi. Eyni zamanda, ölkəmiz tərəfdaşlarla birgə qaz yata-

qlarının, xüsusən də, dünyada ən iri qaz yataqlarından biri sayılan “Şahdəniz” yatağının kəşfiyyatına başladı”.

K.Qafarov sözünə davam edərək deyib: “Prezident İlham Əliyev öz çıxışında Cənub Qaz Dəhlizinin böyük önəm daşdığını qeyd etdi. XXI əsrin ən böyük layihələrindən biri olan Cənub Qaz Dəhlizi dörd segmentdən – “Şahdəniz Mərhələ-II”, Cənubi Qafqaz Boru Kəməri, TANAP və TAP qaz boru kəmərlərindən ibarətdir. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə yaradılan Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin toplantısına hər dəfə Azərbaycan ev sahibliyi edir. Bu isə ölkəmizin layihədə aparıcı rolunu təsdiqləyən mühüm amillərdən biridir. Cənub Qaz Dəhlizinin sonuncu hissəsi olan TAP layihəsi 2020-ci ilin dekabr ayının 31-də – Dünya

Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günündə tamamlandı. Bu nəhəng layihənin dəyəri 33 milyard ABŞ dollarıdır. Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi həm də müasir tarixdə çox azsaylı layihələrdən biridir ki, onun icrasına bütün aparıcı beynəlxalq maliyyə institutları öz töhfəsini vermişdir. Bu gün dünyada, o cümlədən Avropada əlavə qaz mənbəyinə tələbat artmaqdadır. Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin tamamlanmasından sonra Azərbaycan beynəlxalq bazarlara, o cümlədən Avropa bazarlarına ixracı artırma bilib. Keçən il Azərbaycan 19 milyard kubmetr təbii qaz ixrac edib – Türkiyəyə 8,5 milyard, İtaliyaya demək olar ki, 7 milyard kubmetr. Yerdə qalan həcm komandanın başqa üzv ölkələrinə – Gürcüstana, Yunanıstana və Bolqarıstana ixrac olunub. Beləliklə, Azərbaycan beynəlxalq bazarlara enerji resurslarının etibarlı təchizatçısı statusunu daha da möhkəmləndirib”.

Sonda millət vəkili hazırda ölkəmizdə bərpa olunan enerji növlərinin istehsalı sahəsində də böyük iş aparıldığını qeyd edib: “Azərbaycan bərpa olunan enerji növlərinin istehsalı baxımından da kifayət qədər böyük potensiala malikdir. Bu gün ölkəmiz bu sahədə dünyanın aparıcı enerji şirkətləri olan “ACWA Power” və “Masdar” şirkətləri ilə əməkdaşlıq edir. Hazırda ölkədə biri günəş, digəri isə külək olmaqla, iki elektrik stansiyası inşa olunur ki, onların birgə istehsal gücü 470 meqavattır. Gələn il bu tipli iki stansiya istifadəyə verilməkdədir və bu, Prezident İlham Əliyevin də öz çıxışında qeyd etdiyi kimi, yalnız başlanğıcdır. Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunun enerji potensialı 150 min meqavat təşkil edir.”



Алиев: Спрос на азербайджанский газ в Европе растет быстрыми темпами

“Azərbaycanın dünyanın enerji sistemindəki rolu artır”

Gürcüstan mətbuatında Azərbaycan Prezidentinin Xəzər Neft və Qaz Sərgisindəki çıxışından yazır



აზერბაიჯანის პრეზიდენტი: “TAP და სამხრეთ კავკასიური მილსადენი სწრაფად უნდა გაფართოვდეს და ჩვენ ამაზე ვმუშაობთ”

Gürcüstanın aparıcı informasiya portalları Bakı Ekspo Mərkəzində Bakı Enerji Həftəsi çərçivəsində 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisi və Prezident İlham Əliyevin rəsmi açılış mərasimində iştirakı barədə silsilə materiallar dərc edib. Belə ki, “gaxa.ge”, “24news.ge”, “aktual.ge” informasiya portallarında Prezident İlham Əliyevin çıxışından geniş materiallar yayımlanıb.

Azərbaycan, rus və gürcü dillərində yayılan xəbərlərdə sərginin əhəmiyyəti, Prezident İlham Əliyevin irimiqyaslı regional neft və qaz layihələri, Azərbaycanın artan potensialı, eləcə də dünyanın enerji sistemindəki rolu barədə fikirləri yer alıb.

“Azərbaycanın müstəqilliyinin böyük sınağa çəkilən dövrlərdən biri də 1993-cü il 4 iyun Gəncə qiyamıdır. Gəncə qiyamı Surət Hüseynovun başçılıq etdiyi silahlı qruplaşma tərəfindən Elçibəyin hakimiyyətinə qarşı olub. Surət Hüseynovun rəhbərlik etdiyi silahlı qruplaşma Bakıya doğru irəliləyirdi. Bir tərəfdən torpaqlarımız ermənilər tərəfindən sürətlə işğal olunur, digər tərəfdən ölkə daxilində vətəndaş müharibəsi qızışırdı”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında deputat Azər Badamov deyib.

“Belə ağır vəziyyətdə xalqımız nicatını ancaq Heydər Əliyevdə gördü”

Onun sözlərinə görə, ölkənin düşdüyü belə ağır vəziyyətində xalqımız nicatını ancaq Heydər Əliyevdə gördü: “Elçibəy hakimiyyəti də anlayırdı ki, ölkəni düşdüyü bu vəziyyətdən ancaq Heydər Əliyev xilas edə bilərdi. Ona görə də Ulu Öndəri Bakıya dəvət etdilər və ölkənin düşdüyü bu vəziyyətdən xilas etməyə xahiş etdilər. O zaman Ali Sovetin iclasında çıxış edən Heydər Əliyev heç nədən qorxmayaraq Gəncəyə gedəcəyini və ondan sonra öz qərarını verəcə-



yini bildirir. Heydər Əliyev Gəncəyə yola düşür və orada

qiyamçı Sürət Hüseynovu silahlı qarşıdurmanı dayandırmağına inandırır”.

Deputat sözlərinə belə davam edib: “Beləliklə, 15 iyun 1993-cü ildə Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sədri seçilən Heydər Əliyev 3 oktyabrda keçirilən seçkilərdə prezident seçilir. Ümummilli Liderin hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycanın müstəqilliyinin əbədi olmasına qazandığı vəsiqəsi olur. 1994-cü ildə Ermənistanla müvəqqəti atəşkəsə razılıq imzalanır. Ulu Öndərin

dövlət idarəçiliyindəki təcrübəsi və böyük siyasi iradəsi Azərbaycanın taleyini həll edən bütün məsələlərin öz yoluna qoyulmasına şərait yaradır.

Bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyevin möhkəm təməlləri üzərində qurduğu müstəqil Azərbaycan dövləti Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında böyük inkişaf yolu keçmiş, daha güclənərək torpaqlarını erməni tapdağından döyüş meydanında azad edərək qalib ölkəyə çevrilmişdir. Hesab edirəm ki, Azərbaycanın müstəqilliyi əbdir və bundan sonra da xalqımızı firavan və xoşbəxt yaşayacaqdır”.

Ayşən Vəli

Güclü Azərbaycan dövləti: milli birliyimiz və həmrəyliyimiz



Müstəqilliyinin təməlini möhkəmləndirmiş, dünya ölkələri ilə beynəlxalq münasibətləri genişləndirmiş, Zəfər qazanmış Azərbaycan tarixinin çətin ağır illərində yaşadığı ictimai-siyasi hadisələr onu məhv olmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qoymuşdur. Bu uzaq tarixi keçmişimiz deyil, müstəqilliyimizin ilk illərinin tarixi gerçəklikləridir. O illər idi ki, Azərbaycan dilemma qarşısında qalmışdı. Həm xaricdən, həm də daxildən müxtəlif düşmən qüvvələrin təsiri altında parçalanma ərafəsində qalan Azərbaycanın müdrik rəhbərə, böyük şəxsiyyətə böyük ehtiyacı yaranmışdır. İdarəçilikdə olan səbatsız, təsadüfi insanlar ölkəni acınacaqlı bir vəziyyətə salmışdılar. Vətəndaş müharibəsi təhlükəsi ilə qarşılaşmış ölkəmizi müdrik siyasətçi Ulu Öndər Heydər Əliyev vəziyyətdən çıxardı.

Əlbəttə ki, bu gün 1993-cü ilin iyununda baş vermiş hadisələri yenidən təəssüf hissi ilə xatırlayırıq. Çünki həmin vaxtlar XX əsrdə ikinci dəfə öz müstəqilliyini qazanmış Azərbaycan məhv olmaq təhlükəsi ilə üzləşmişdi. Mücadilə yolu ilə, tökülən qanlar bahasına yenidən müstəqilliyini bərpa etdi. Müstəqillik asan əldə olunmadı, gərgin ictimai-siyasi vəziyyət və böyük qurbanlar bahasına əldə edildi. 1991-ci il oktyabrın 18-də Ali Sovetin sessiyasında tarixi sənəd qəbul edildi. Tarixi reallıqlar, bir daha göstərdi ki, 71 illik sovet rejimi Azərbaycan xalqının müstəqillik arzularının üstündən xətt çəke bilməmişdi. XX əsrin 80-ci illərinin sonunda başlanan tarixi-siyasi proseslərdə Azərbaycan xalqının istiqlalə bağlılığı, müstəqil dövlətçiliyə malik olmaq arzusu, özünü açıq-aydın büruzə verdi. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi yolunda mücadiləsi, faktiki olaraq, 1988-ci ilin xalq hərəkatı ilə başlansa da, bu istiqamətdə həlledici proseslər 1990-1991-ci illərdə cərəyan etdi. Dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiya Aktı 1991-ci il oktyabrın 18-də qəbul edilsə də, əslində, Azərbaycanın özünü əsl müstəqilliyini Ümummilli Lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra əldə etdi.

Azərbaycanı gözü götürməyən qüvvələr xalqımızın uğrunda ardıcıl mübarizə apardığı milli azadlığına, dövlət müstəqilliyinə mane olmaq və onun mübarizə əzmini qırmaq üçün ən mərkəzi siyasi təxribatlara əl atdılar. Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarının iş-

ğalı, respublikamızı daxildən parçalamaq və xalqımızı vətəndaş müharibəsi girdabına sürükləmək kimi cəhdləri Azərbaycanı olduqca çətin bir vəziyyətlə üz-üzə qoydu. Çünki hakimiyyətdə olan səriştəsiz rəhbərlər mövcud təhlükələrin qarşısının alınması istiqamətində lazımı tədbirləri görmək gücündə deyildilər.

ULU ÖNDƏRİN HAKİMİYYƏTƏ QAYIDIŞI MÜSTƏQİLLİK TARİXİMİZİ ƏBƏDİLƏŞDİRDİ

1993-cü ilin yayında ölkədə vəziyyət getdikcə ağırlaşdı, hətta müstəqilliyimiz təhlükə altında idi. Hakimiyyət strukturlarına, o cümlədən, silahlı birləşmələrə nəzarəti itirən o zamankı Azərbaycan iqtidarı isə, 1993-cü ilin yayında ölkəni vətəndaş müharibəsi təhlükəsi ilə üz-üzə qoydu. Artıq bir sıra ərazilərdə - Gəncədə, Lənkəranda, Qusarda və digər regionlarda bəzi silahlı birliklər separatçı iddialarla çıxış edib, mərkəzi hakimiyyətə tabe olmadıqlarını bildirdilər. 4 iyun 1993-cü ildə Gəncədə Azərbaycan Ordusunun keçmiş korpus komandiri Surət Hüseynovun başçılıq etdiyi hərbi qüvvələrlə hökumət qüvvələri arasında silahlı toqquşma baş verib. S.Hüseynovun nəzarətində olan 709 sayılı hərbi hissənin tərkisilahl edilməsi ilə bağlı həyata keçirilən əməliyyat uğursuz olub. Məlum hadisə nəticəsində hökumətə tabe olmayan hərbiçilərlə hökumət qüvvələri arasındakı toqquşmada, ümumilikdə, 35 nəfər həlak olmuşdu. Gəncə hadisələri kimi tarixə düşən 4 iyun hadisələri AXC-Müsavat hakimiyyətinin iflası ilə nəticələndi. 1993-cü il iyunun 4-də Gəncədə baş vermiş faciə əvvəlcədən hazırlanmış, cinayət törətmiş hərbi əməliyyatların ağır nəticəsidir.

Gəncəyə göndərilmiş hökumət rəsmiləri S.Hüseynovun dəstəsi tərəfindən girov götürüldülər. Bu hadisə Azərbaycanda dərinləşməkdə olan hərbi-siyasi böhranı kritik həddə çatdırıb və ölkə vətəndaş müharibəsi astanasına gətirilib. 8 iyun 1993-cü ildə Gəncə hadisələri ilə bağlı ölkədə böhran dərinləşib. S.Hüseynovun təbəçiliyindəki silahlı birləşmələr Gəncəbasar bölgəsində yerli hakimiyyət strukturlarını devirərək, Bakıya doğru hərəkət etməyə başlayıblar. Vətənin bu ağır günündə xalq Ulu Öndər Heydər Əliyevi Naxçıvandan Bakıya dəvət edir. Ümummilli Lider Heydər Əliyev xalqın və

respublikanın hakim dairələrinin təkidli dəvətini qəbul edib, iyunun 9-da Bakıya gəlib və qısa zaman ərzində, Azərbaycanda vətəndaş müharibəsinin qarşısını alıb.

1993-cü il iyunun 15-də Ümummilli Lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycanı təhlükədən xilas etdi. O dövrdə baş verən hadisələr bir daha tarixi gerçəkliyi üzə çıxarmış olur. Belə ki, 1993-cü ilin iyununda xalqın dəvəti ilə Ümummilli Lider Heydər Əliyev yenidən hakimiyyətə qayıtmasa idi, bu gün Azərbaycanın müstəqilliyindən söhbət açmaq mümkün olmayacaqdı. Ulu Öndər Heydər Əliyev bu məsələ ilə bağlı çıxışlarının birində belə deyirdi: "1993-cü ilin iyun ayında Azərbaycanda böyük dövlət böhranı yarandı. Azərbaycan dağılmağa başladı və o vaxtkı iqtidar ölkəni idarə edə bilmədi. Gəncədə toqquşma baş verdi və qan töküldü. Gəncədə başlayan hərəkət Azərbaycanın ərazisinin, demək olar ki, yarısından çoxunda hakimiyyəti öz əlinə aldı. Vaxtilə məni təqib edən, Naxçıvanda məni devirmək və Azərbaycandan sıxışdırıb çıxarmaq istəyən o vaxtkı iqtidar, belə bir zamanda, ələcsız qaldı və mənə müraciət etdi. Ancaq ondan əvvəl mənə müraciət edənlər bizim partiyanın üzvləri, Azərbaycanın müxtəlif təbəqələrinin nümayəndələri və ziyalıları oldu. Onlar məni yenidən Bakıya dəvət etdilər".

MÜASİR DÖVLƏTİMİZİN VARLIĞINI QORUYAN ÜMUMMİLLİ LİDER HEYDƏR ƏLİYEV AZƏRBAYCAN QARŞISINDA TARİXİ BİR MISSİYAYA İMZA ATDI

Məhz xalqın belə bir ağır məqamında dünya şöhrətli siyasətçi Ulu Öndər Heydər Əliyevin öz müqəddəs xilaskar missiyasıyla böyük siyasətə qayıdışı, Azərbaycanda illərlə davam edən anarxiyaya, siyasi hakimiyyətsizliyə, hərbişmiş cinayətkar dəstələrin qətl və özbaşınalıqlarına son qoymuş oldu. 1994-cü ilin oktyabr, 1995-ci ilin mart dövlət çevrilişi cəhdləri ən yeni tariximizin qara ləkələri kimi keçmişə həkk olunub. Bu təxribatlar müdrik dövlət başçımızın son dərəcə tədbirli, təmkinli və uzaqqörən siyasəti sayəsində baş tutmadı. Beləliklə, Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra onun itirilməsinə yol vermədi. Ümummilli Lider Heydər Əliyev müasir Azərbaycan dövlətinin varlığını qorudu və Azərbaycan qarşısın-

da tarixi bir missiyaya imza atdı. Bütün həyatını Azərbaycanın və xalqın taleyi ilə bağlayan Ulu Öndər Heydər Əliyev müstəqil dövlətimizin tarixini yaratdı. Tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil olan 1993-cü il iyunun 15-də Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə Sədr seçilməsi ölkəmizin siyasi tarixində keyfiyyətə yeni bir mərhələnin başlanğıcı oldu. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olan Milli Qurtuluş Günü Azərbaycan tarixinin şanlı qürur səhifəsinə çevrildi. 1993-cü il oktyabrın 3-də ümumxalq səsverməsi nəticəsində, Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildi. Ümummilli Liderin zəngin siyasi təcrübəsi, yüksək idarəçilik bacarığı, Vətənə olan tükənməz sevgisi Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini təhlükədən qurtardı. Ulu Öndər ölkədə xaos və anarxiyanı, cəmiyyətdə hökm sürən iqtisadi-siyasi və mədəni-psixoloji gərginliyi aradan qaldırdı. Müstəqil Azərbaycan Respublikası möhkəm əsaslar üzərində yeni inkişaf xəttini tutdu. Böyük zəka və iradə sahibi olan Ümummilli Lider Heydər Əliyev, qısa zaman kəsiyində, müharibə bölgəsində atəşkəsə, ölkədə möhkəm və dönməz sabitlik yaradılmasına, qeyri-qanuni silahlı dəstələrin ləğvinə, ümummilli böhrana son qoyaraq, demokratik islahatlar yoluna keçirilməsinə nail oldu.

BUGÜNKÜ VƏ GƏLƏCƏK NƏSİLLƏRİN MÜQƏDDƏS BORCU MÜSTƏQİL AZƏRBAYCAN DÖVLƏTİNİN DAHA DA QÜDRƏTLƏNMƏSİNƏ, MİLLİ BİRLİYİMİZƏ SƏDAQƏTLƏ XİDMƏT GÖSTƏRMƏKDİR

Azərbaycanın bugünkü və gələcək nəsillərinin Ulu Öndər Heydər Əliyevin şəərəfli adı, ölməz ruhu qarşısında müqəddəs borcu müstəqil Azərbaycan dövlətinin daha da çiçəklənməsi və qüdrətlənməsi, xalqımızın rifahı naminə fədakarlıqla çalışmaq və milli birliyimizə sədaqətlə xidmət göstərməkdir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin uzaqqörən siyasəti nəticəsində, Azərbaycan bu gün öz inkişafının ən sürətli dövrünü yaşayır. Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qorunub-saxlanılan müstəqilliyimiz bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daha da möhkəmləndirilib və Onun əbədiyyəti təmin edilib. Ulu Öndərin quruculuq və inkişaf xəttinin davamçısı olan Cənab İlham Əliyev Onun siyasi kursunu uğurla davam etdirərək, ölkəmiz sabitliyin və inkişafın, vətəndaş həmrəyliyinə təmin olunduğu güclü dövlətə çevrilib. Ötən illər, aydın şəkildə göstərdi ki, İlham Əliyev Prezidentliyi dövründə ölkənin həyatının bütün sahələrində verdiyi vədlərin hər birini yerinə yetirmişdir. Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Silahlı Qüvvələrimizin modernləşdirilməsi, müasirləşdirilməsi, eləcə də, maddi-texniki bazasının ən müasir standartlar səviyyəsinə çatdırılması sahəsində kifayət qədər əhəmiyyətli işlər reallaşdırılıb. Məhz bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunda ən güclü orduya malik ölkə statusunu daşıyır. Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi güclü dövlət, güclü ordu strategiyası torpaqlarımızın işğaldan azad olması ilə nəticələndi. Müasir hərbi elminin tələblərinə cavab verən Azərbaycan Ordusu döyüş meydanında erməniyə dərs verdi. Mükəmməl texnologiyamız, döyüş ruhumuzun yüksəkliyi, xalq-iqtidar birliyi, həmrəylik Azərbaycanın qalib dövlət kimi adını tarixə yazdı.

Bu gün işğaldan azad olunan torpaqlarımızda böyük abadlıq quruculuq işləri davam etdirilir. Qarabağı tezliklə yenidən qurmaqla Azərbaycan daha bir modelini ortaya qoyaçaqdır.

Zümrüd BAYRAMOVA

“Nə qədər ki, sülh sazişi imzalanmayıb Ermənistanın təxribatları davam edəcək. Sülh sazişinin imzalanması isə göründüyü kimi ləngiyir”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında politoloq Rəşad Bayramov bildirib.

Onun sözlərinə görə, daha doğrusu Ermənistan bütün vasitələrdən istifadə edərək sülh danışıqlarından yayınır. Səbəb isə həm Paşinyan hakimiyyətinin çıxılmaz durumda olması, yeni Ermənistandakı mövcud vəziyyətin və etiraz aksiyalarının davam etməsi, digər tərəfdən isə Rusiya tərəfindən edilən davamlı təzyiqlərdir: “Məhz buna görə də Paşinyan hər vaxt indiyə qədər üzərinə götürdüyü öhdəliklərdən yayınır. Düzdür Brüssel görüşündən sora nəhayət ki, Birgə Sərhəd Komissiyasının yaradılması istiqamətində addımlar atıldı amma komissiyanın yaradılması hələ heç nəyi ifadə etmir. Əsas odur ki, yaradılan komissiya real fəaliyyətə başlasın. Yəni sərhədlərin hansı xəritə ilə müəyyənləşəcəyi dəqiqləşdirilsin və ondan sonra həmin xəritə əsasında sərhədlər təyin edilsin. Bu isə olduqca uzunmüddətli bir prosesdir.

İndiki mərhələdə vacib olan kommunikasiya xətlərinin açılması və ölkələrin qarşılıqlı şəkildə bir-birinin ərazi bütövlüyünü tanıyaraq bundan sonra bir-birinə qarşı ərazi iddiası ilə çıxış etməməklə bağlı öhdəlik götürməsidir. Bu baş verəcəksə sülh sazişinin imzalanması da mümkün olacaq. Lakin Ermənistan tərəfindən verilən bəyanatlara baxdıqda görürük ki, onlar sülhə hazır deyil və bu baxımdan da, münasibətlərin gərginləşməsi ilə sülh danışıqlarını pozmağı hədəfləyirlər.

Azərbaycan tərəfindən təqdim edilən 5 baza prinsip əsasında sülh sazişinin imzalanması ilə bağlı təkliflərə cavab olaraq 6 maddədən ibarət yeni təkliflərlə çıxış etmələri də, sərhəddə mütəmadi olaraq davam edən təxribatlar da bunun bariz sübutudur. Qarabağ ermənilərinin təhlükəsizliyini əldə bayraq edərək delayısı ilə status məsələsinin yenidən ortalığa atılması isə faktiki olaraq indiyə qədər əldə olunmuş razılaşmalardan qaçmaq cəhdidir.

Müharibənin başa çatmasından sonra aparılan danışıqlarda bir dəfə də olsun status müzakirə olunmadığı halda, indi yeni-

Ermənistan nə zamana kimi sülh sazişinə mane olacaq?

dən bu məsələnin gündəmə gətirilməsi onu deməyə əsas verir ki, Ermənistan əldə olunmuş razılaşmaların icrasından qaçır və ya ən azından prosesi uzatmaq üçün bəhanələr axtarır. Bunları nəzərə alsaq erməni təxribatları nəticəsində sərhəddə atəşkəsin pozulmasının da hardan qaynaqlandığını görə bilərik. Məqsəd odur ki, vəziyyət gərginləşsin və Paşinyan da belə vəziyyətdə danışıqlar aparmağın çətin olduğunu bəhanə edərək prosesi maksimum şəkildə uzat-sın.

Rusiya isə regionda hərbi mövcudluğunu qorumaq və hər iki ölkəyə təzyiq imkanlarını saxlamaq üçün sülhdə maraqlı deyil. Normallaşma prosesini və Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh sazişinin

imzalanmasını özü üçün təhlükə hesab edən Rusiya bütün vasitələrdən istifadə edərək prosesi tormozlamağa çalışır. Odur ki, bütün vasitələrlə Paşinyana təzyiq göstərməkdə davam edir. Rusiya bunu həm separatçı rejimə dəstək verməklə, həm də daxildəki müxalifəti ayağa qaldıraraq edir.

Məsələn Lavrova Mirzəyan arasında keçirilən görüşdə Rusiya XİN-nin açıqlamasında qeyd olunur ki, Rusiya Ermənistanın müdafiə qabiliyyətini gücləndirməkdə və sərhədlərin qorunmasında onlara köməklik göstərməkdə davam edəcək. Bu isə faktiki olaraq onu deməyə əsas verir ki, erməni təxribatlarının davamı gələcək. Rusiyanın sülh prosesində maraqlı olmadığını sübut edən digər bir fak-ta da diq-



qət yönəltmək istəyirəm. Putinin Paşinyanla keçirilən son görüşündə Rusiya prezidenti tərəfindən yenidən “Dağlıq Qarabağ” ifadəsinin işlədilməsi, “Qarabağda hələ çoxlu problemlər var və ən əsası da təhlükəsizlik məsələləri ilə bağlı problemlərdir” deməsi də faktiki olaraq Paşinyana bu kontekstdən çıxış edərək prosesi uzat mesajının verilməsi anlamını daşıyır. Və ən nəhayət əgər erməni separatçıları Rusiya sülhməramlılarının olduqları ərazilərdə, onların gözü qarşısında yeni səngərlər qazaraq möhkəmlənmə işləri aparırlarsa və separatçıların başçısı “biz Rusiya sülhməramlıları ilə yeni təhlükəsizlik mexanizmi üzərində işləyirik” deyirsə və Rusiya da bunu təkzib etmərsə demək ki, Rusiya sülh prosesində maraqlı deyil.

Lakin kimin maraqlı olub olmamasından asılı olmayaraq heç bir qüvvənin prosesləri uzun müddət tormozlamaq imkanları yoxdur. Əvvəla, ona görə ki, Azərbaycan əvvəlki Azərbaycan deyil və istənilən vaxt erməni təxribatlarına layiqincə cavab vermək gücündədir, ikinci isə ermənilərin arxayın olduğu Rusiya da əvvəlki Rusiya deyil və Ukrayna müharibəsində bataqlığa düşmüş bir dövlətin açıq şəkildə Azərbaycanla konfrantsiyaya getməsi mümkün deyil. Ən nəhayətde artıq Qərb də münasibətlərin normallaşmasına Rusiyanın Cənubi Qafqazdan sıxışdırılması imkanları kontekstində baxır və bu istiqamətdə fəaliyyətin həyata keçirilməsində maraqlıdır.

Digər tərəfdən Azərbaycanın da əlində bütün imkanlar var ki, öz öhdəliklərini yerinə yetirməyən və davamlı şəkildə təxribatlara əl atan Ermənistanı layiqli şəkildə cəzalandırsın. Belə ki, əgər proses uzanarsa və təxribatlar davam edərsə Azərbaycan beynəlxalq səviyyədə tanınan sərhədləri çərçivəsində delimitasiya və demarkasiya prosesini Ermənistanın iştirakı olmadan, təkbaşına da həyata keçirə bilər. Eləcə də Zəngəzur dəhlizinin açılması istiqamətində proseslər uzanarsa bu zaman öhdəliklərini icra etməyən Ermənistan üçün Laçın dəhlizi də bağlana bilər. Azərbaycanın bu addımları atmaması üçün isə ermənilərin daşı etəklərindən tökməsi və onlara təklif olunan imkanları dəyərləndirməsi lazımdır.”

Banuçiçək Hüseynli

“ABŞ-Azərbaycan münasibətləri yüksək səviyyədədir”

“Bu gün Azərbaycan və ABŞ münasibətləri kifayət qədər yüksək vəziyyətdədir. Nəzərə almaq lazımdır ki, son bir il ərzində ABŞ Prezidenti Cozef Bayden tərəfindən dəfələrlə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə təbrik məktubları ünvanlanıb”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında politoloq Tural İsmayilov bildirib.

Onun sözlərinə görə, hər bir ünvanlanan



təbrik məktubunda Azərbaycan və Amerika Birləşmiş Ştatları arasındakı siyasi, iqtisadi və bir çox sahələrdə olan əlaqələrin inkişaf etməsindən məmnunluq ifadə edilib: “ABŞ-in dövlət katibi də tez-tez Azərbaycan rəhbərliyi ilə danışıqlar aparır. Mən düşünürəm ki, bütövlükdə Avropa İttifaqı Şurasının bizim bölgəyə xüsusi Azərbaycanla olan diqqətinin daha da artması? Rusiya-Ukrayna müharibəsində sonra Qərbin alternativ enerji bazarlarına olan marağı və s. digər

hadisələr fonunda Azərbaycanın ABŞ-la Avropa İttifaqının siyasi diqqət mərkəzində qalmaq perspektivi davamlı xarakter alır. Həmçinin Azərbaycan və ABŞ bir çox platformalarda da əməkdaşlığını davam etdirir. Daha əvvəldə ölkəmiz Əfqanıstandakı NATO sülhməramlıları qismində kifayət qədər əməkdaşlıq potensialını ortaya qoymuşdu.

Ümid edirəm ki, bundan sonra Qarabağın abadlığı və yenidənqurma işlərində Amerika Birləşmiş Ştatlarından olan şirkətlərdə öz maraqlarını ehtiva edəcəklər. Bütövlükdə ABŞ bizim regionda tək bir gücün geostrateji mövqeylərini gücləndirməyə göz yummayacaq. Ümumilikdə ABŞ dövlət departamentinin son illərdə Azərbaycana qarşı qərəzli və uydurma məlumatları yaydığına baxmayaraq sonuncu olaraq ermənilərin Azərbaycanın dini abidələrinə qarşı törətdikləri vandalığı öz hesabatlarına daxil etməsi də yüksələn və inkişaf edən ABŞ-Azərbaycan münasibətlərinin yeni səviyyəsini bir daha nümayiş etdirmiş olur”.

Banuçiçək Hüseynli

Ermənilər Azərbaycana məxsus yük avtomobilinin hərəkətinə maneə yaradıblar

Sırağün Şuşa rayonunun Kiçik Qaladərəsi kəndində, Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti dislokasiya zonasında ermənilər Azərbaycana məxsus yük avtomobilinin hərəkətinə maneə yaradıblar. Məsələyə Rusiya sülhməramlıları da müdaxilə edib. Hadisənin necə bitdiyi məlum deyil.



Narkomanlığa qarşı təbliğat və maarifləndirmə işlərinin genişləndirilməsinə dair Tədbirlər Planı təsdiqlənib

Gənclər arasında antinarkotik təbliğat işinin daha da gücləndirilməsi, maarifləndirmə tədbirlərinin sistemli və əlaqəli şəkildə həyata keçirilməsi məqsədilə Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatı, “Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti, Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının daimi fəaliyyət göstərən işçi qrupu arasında 2022-ci ilə dair birgə Tədbirlər Planı imzalanıb.

Tədbirlər Planı çərçivəsində narkomanlıqla mübarizə sahəsində maarifləndirmə işinin aparılması məqsədilə təlimçilərin hazırlanması, bu istiqamətdə dəyirmi masaların, fləşmobların, müxtəlif həşteqlərlə sosial aksiyaların, idman turnirlərinin və yarışların, mədəni-kütləvi tədbirlərin və rəsm sərgilərinin keçirilməsi və həmin tədbirlərin televiziya da işıqlandırılması nəzərdə tutulur.



1993-cü il 4 iyun hadisələrindən 29 il ötür. Bir əsrdə iki dəfə istiqlaliyyətə qovuşan Azərbaycanın müstəqillik taleyi çətinliklərlə dolu olub. Heç şübhəsiz, müasir müstəqil Azərbaycan dövləti hazırkı inkişaf mərhələsinə asan yolla çatmayıb. Tarixin müxtəlif dövrlərində ayrı-ayrı problemlər və situasiyalarla qarşılaşan Azərbaycan xalqı əzmkarlıq və vahidlik nümayiş etdirərək dövlətçilik ənənələrimizin əbədiyyətini, müstəqil Azərbaycanın tərəqqisini təmin edib. Şübhəsiz, bütün bu tarixi və misilsiz nailiyyətlərin əldə edilməsində lider faktorunu spesifik, əvəzolunmaz rol oynayır.

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan 1991-ci ildə müstəqillik əldə etsə də, kəskin problemlər və kataklizmlərlə qarşı-qarşıya idi. Müstəqilliyin ilk iki ilində ayrı-ayrı xarici qüvvələrin mübarizə meydanına çevrilən, ciddi sosial, iqtisadi problemlərin cərəyan etdiyi Azərbaycan əldə etdiyi müstəqilliyi itirmək təhlükəsi qarşısında idi. Xüsusilə də, AXC-Müsavat cütlüyü Azərbaycanı, sözün əsl mənasında, xarici kəşfiyyət orqanlarının mübarizə meydanına çevirdi, ölkədə separatizm meyilləri baş qaldırmağa başladı. Artıq ölkənin bir sıra ərazilərində - Gəncədə, Lənkəranda, Qusarda və digər regionlarda qanunsuz silahlı birliklər bölcü iddialarla çıxış edərək mərkəzi hakimiyyətə tabe olmadıqlarını bildirirdilər. Məhz 1993-cü ilin 4 iyun hadisələri də belə bir şəraitdə baş verdi.

VƏTƏNDAŞ MÜHARİBƏSİ TƏHLÜKƏSİ İLƏ ÜZ-ÜZƏ...

Belə bir ağır məqamda Azərbaycan hakimiyyəti vəziyyətin daha da kritikləşməsinə yol açan məntiqsiz qərarlar verməkdə davam edir, ölkəni, demək olar ki, zorla vətəndaş qarşıdurmasına sürükləyirdi. 1993-cü il iyunun 4-də sabiq korpus komandiri, AXC hakimiyyətinin Qarabağ üzrə xüsusi nümayəndəsi Surət Hüseynovun rəhbərlik etdiyi və Gəncədə yerləşən 709-cu briqadanın ləğvi ilə bağlı əmr imzalandı. O zamanlı müdafiə naziri Dadaş Rzayevin imzaladığı bu əmrə və təhvil-təslim barədə qərara tabe olmayan Surət Hüseynov isə tabeçiliyində olan hərbi hissənin əsgərlərinin Bakıya doğru istiqamət götürməsi əmrini verdi. 709-cu briqadayı tərkisilahl etmək üçün Gəncəyə göndərilən Milli Qvardiya hissələri ilə Surət Hüseynovun rəhbərliyi altında olan silahlı birlik arasında döyüş oldu. Artıq ölkə vətəndaş müharibəsinin astanasında idi.

Belə bir mürəkkəb şəraitdə Naxçıvanda yaşayan Heydər Əliyev 1991-ci il sentyabr

VƏTƏNİN XİLASI, XALQIN QURTULUŞU!

ƏSASI İYUNUN 15-DƏ QOYULAN
INKİŞAF VƏ ZƏFƏRƏ GEDƏN YOL



rın 3-də Muxtar Respublikanın Ali Məclisinə sədr seçildi. Heydər Əliyevin nüfuzu nəinki Naxçıvanda, bütün Azərbaycanda günbəgün artırdı. Bundan qorxuya düşən AXC-Müsavat hakimiyyətinin silahlı qüvvələri 1992-ci il oktyabrın 24-də Naxçıvanda çevriliş etməyə, Heydər Əliyevi tutduğu vəzifədən devirməyə cəhd göstərdilər. Lakin xalq öz böyük oğlunu müdafiə etdi, onunla birlikdə olduğunu bir daha sübuta yetirdi. İlk dövlət çevrilişinə cəhdin qarşısı alındı. Belə bir şəraitdə xalqın gələcək taleyinə biganə qala bilməyən insanlar 1992-ci il noyabrın 21-də Naxçıvanda Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təsis konfransını keçirdilər. O dövrdə YAP-ın yaranması tarixi zərurət idi və Azərbaycanın dünyada tanınmış, dövlətçilik təcrübəsi olan liderə ehtiyacı var idi. Bu Lider Heydər Əliyev idi və hamı bu həqiqəti bütün varlığı ilə dərk edirdi. Ona görə də YAP Azərbaycanın bütün bölgələrində böyük sürətlə yaranır və təşkilatlanır, Heydər Əliyev siyasətini təbliğ edirdi. Ancaq bu ərazilərdə AXC-Müsavat iqtidarının günahı üzündən Gəncədə qardaş qanı töküldü. O günlərdə Gəncədə ardı-arası kə-

silməyən mitinqlər keçirilirdi, hadisələrə siyasi qiymət verilməsi tələb edilirdi. Belə bir gündə - iyunun 5-də Heydər Əliyevin rəhbərlik etdiyi Naxçıvan Ali Məclisi hadisə ilə əlaqədar bəyanat verdi. Bəyanatda gənclərə müraciət edilərək onların imperiya nökrələrinə layiqli cavab verəcəklərinə, müstəqilliyimizi və gənc Azərbaycan dövlətini qoruyub saxlayacaqlarına böyük inam ifadə olunurdu. Belə bir vaxtda Heydər Əliyevin Bakıya gəlişi Respublika əhalisində gələcəyə böyük ümidlər yaradırdı. Hadisələrin bu fonunda xarici havadarları tərəfindən himayə olunan separatçı qüvvələr cənubda "Talış-Muğan Respublikası" elan etməyə say göstərirdilər. Şimalda da bu cür qüvvələrin fəallığına təkən verilirdi. Belə bir vaxtda möhtərəm Heydər Əliyevin Bakıya gəlişi respublika əhalisində gələcəyə böyük ümidlər yaradırdı. Tezliklə Milli Məclisdə Gəncə hadisələrinə hüquqi-siyasi qiymət verildi. Qardaş qırğına meydan açanlar öz layiqli cəzalarını aldılar. 1993-cü il iyunun 15-də Heydər Əliyev ölkənin ali qanunvericilik orqanına Sədr seçildi. Həmin iclasda Ulu Öndər çıxış edərək tarixi nitqini soy-

ladi: "...Azərbaycan Respublikasının bugünkü ağır, mürəkkəb və gərgin vəziyyətini tam məsuliyyətlə dərk edirəm... Azərbaycan xalqının tarixi nailiyyəti olan Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyini qorumağı, möhkəmləndirməyi, inkişaf etdirməyi özüm üçün ən əsas vəzifələrdən biri hesab edirəm. Heç kəsin şübhəsi olmasın ki, ömrümün bundan sonrakı hissəsini harada olursa olsun, yalnız və yalnız Azərbaycan Respublikasının müstəqil dövlət kimi inkişaf etməsinə həsr edəcəyəm".

ÜMUMMİLLİ LİDER HEYDƏR ƏLİYEV AZƏRBAYCANI PARÇALANMAQ TƏHLÜKƏSİ VƏ TƏNƏZZÜLDƏN XİLAS EDƏRƏK TƏRƏQQİ YOLUNA ÇIXARDI

Ulu Öndər Heydər Əliyev dövlətin xilasını olmaqla yanaşı, həm də millətin taleyinin xilasınıdır. Ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycanı parçalanmaq təhlükəsi və tənəzzüldən xilas edərək tərəqqi yoluna çıxardı. Beləliklə, Azərbaycanı parçalamaq, forpost çevirmək və öz korporativ maraqları əsasında idarə etmək istəyənlər öz niyyətlərinə çata bilmədilər. Bölcülərlə yanaşı, onlara havadarlıq edənlər Azərbaycanda Ulu Öndər Heydər Əliyevin yaratdığı milli birliyə məğlub oldular.

Bir məqama xüsusi olaraq nəzər salmaq lazımdır. Belə ki, ölkəmizdə hökm sürən xaos və anarxiya meyillərin neytrallaşdırılmasında, mürəkkəb siyasi-hüquqi kataklizmlərin qarşısının alınmasında və ictimai-siyasi sabitliyin əldə edilməsində Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin liderlik keyfiyyətləri birinci dərəcəli amil kimi xüsusi rol oynadı. Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının xilasını olmasını ölkəmizin müstəqilliyini qoruyub saxlamaqla və yeni inkişaf üfqləri açmaqla sübut etdi. Məhz bütün bu hadisələrin təhlili bu qənaətə gəlməyə imkan verir ki, bu günədək əldə etdiyimiz nailiyyətlərin kökündə məhz Qurtuluş məfkurəsinin dayanması tarixi bir gerçəkdir.

Bütün bunların qanunauyğun nəticəsi kimi, 1993-cü il oktyabr ayının 3-də keçirilən prezident seçkilərinin nəticələrinə müvafiq olaraq xalqın yüksək etimadı ilə Azərbaycan Prezidenti seçilən Ümummilli Lider Heydər Əliyev milli maraqlara əsaslanan fəaliyyəti ilə ölkədə milli həmrəyliyi və inkişafı təmin etdi. Asayış və qayda-qanun bərqərar edildi, soyğunçuluğa, vətəndaşların əmlakının qəsb olunmasına son qoyuldu. Ən əsası, nizami ordu yaradıldı, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ müharibəsində atəşkəs əldə edildi, münafişlərin dinc yolla nizama salınmasına dair danışıqlara başlandı. Qanunsuz silahlı qruplaşmaların dövlət çevrilişləri cəhdlərinə son verilməsi, ilk parlament seçkilərinin keçirilməsi, referendum yolu ilə Konstitusiyanın qəbul edilməsi, kütləvi informasiya vasitələri üzərində senzuranın aradan qaldırılması, neft müqavilələrinin imzalanması, Azərbaycanın iqtisadi dirçəlişinin əsasının qoyulması, respublikamızın beynəlxalq əlaqələrinin formalaşdırılması və inkişaf etdirilməsi, ölkənin dünya birliyinə inteqrasiyası prosesinə başlanması dövlətimizin tərəqqi yolunda inamla irəliləməsinə təmin etdi.

Eyni zamanda, Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi və həyata keçirdiyi rasional, pragmatik xarici siyasət kursu sayəsində beynəlxalq münasibətlərin aktoru kimi çıxış edən milli dövlətlərlə milli maraqlara müvafiq surətdə müxtəlif sahələrdə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığa əsaslanan tərəfdaşlıq münasibətləri formalaşdırıldı və Azərbaycan etibarlı tərəfdaş kimi tanınmağa başladı.

"Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasından sonra Azərbaycan iqtisadiyyatında dönüş yarandı və böyük işlərə başlandı. Daha sonra Azərbaycan neftinin dünya bazarlarına nəqli istiqamətində müstəsna əhəmiyyət kəsb edən tədbirlər görüldü və mühüm əməkdaşlıq layihələri gerçəkləşdirildi. Digər tərəfdən, Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən xarici siyasət kursunun mühüm prioritetlərindən birini Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquq normaları əsasında, yəni ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməsi təşkil edirdi. Məhz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin gərgin əməyi və ardıcıl səyləri nəticəsində bu problemin həllinə yönəlik məqsədyönlü, sistemli və davamlı addımlar atıldı, məsələnin mahiyyəti dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırıldı. Ulu Öndər Heydər Əliyev bir çox dünya dövlətləri ilə bu mövzuda danışıqlar apararaq beynəlxalq tədbirlərdə, o cümlədən sammitlərdə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün dəstəkləndiyi və Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin pisləndiyi qətnamələrin və bəyanatların qəbul olunmasına nail oldu. Bütövlükdə, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu pragmatik xarici siyasət kursu nəticəsində Azərbaycanın xarici əlaqələri genişlənməyə başladı, ölkəmizin beynəlxalq mövqeyi möhkəmləndi. Nəticə etibarilə, Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın müstəqilliyinin itirilməsi təhlükəsinin qarşısını aldı, ölkəmizi tənəzzüldən xilas edərək tərəqqi yoluna çıxardı. Bu hadisələrin şahidi olmuş müxtəlif ölkələrin tanınmış ziyalıları da öz xatirələrində baş verənləri qələmə almışlar. Onlardan birində - Belarus yazıçısı Nikolay Zenkoviçin "Heydər Əliyev. Tale dolambacları" kitabında 4 iyun 1993-cü il Gəncə qiyamı ilə bağlı mənzərə belə təsvir edilir: "Bakı küçələrində avtomatla silahlanmış kamuflyaj geyimli yekpərə saqqallılardan ibarət dəstələr gəzirdi. Yuxarıda - Elçibəyin komandasında hər dəstənin öz himayədarı vardı. Onlar nüfuz dairələri üstündə bir-biri ilə rəqabət aparırdılar. Buna görə də tez-tez toqquşmalar, atışmalar olurdu... 1993-cü ilin yazında ölkənin parçalanmasına real təhlükə yarandı... Bu işə Elçibəy və onun komandasının yol verdiyi kobud səhvlərin nəticəsi idi. Onlar milləti birləşdirməyi, ayrı-ayrı siyasi qüvvələr arasındakı qarşıdurmanı dayandırmağı, bəzi cinayətkar qruplaşmaların, separatçı qüvvələrin hərəkətlərinin qarşısını almağı bacarmamışdılar". 1993-cü il iyunun 4-də Gəncədə baş vermiş faciə əvvəlcədən hazırlanmış, cinayət törətmiş hərbi əməliyyatların ağır nəticəsidir. Milli Məclisə təqdim olunmuş deputat-istintaq komissiyasının materiallarından və rəydən, parlamentin iclasındakı əksər çıxışlardan və ümumiyyətlə, müzakirələrdən aydın oldu ki, Gəncə hadisələri səbətsiz siyasətin nəticələridir və axırıncı bir il iqtidarda olan şəxslərin fəaliyyətinin məntiqi yekunudur.

Xalq, eləcə də AXC-Müsavat iqtidarı həmin vaxt son ümid yeri kimi ulu öndər Heydər Əliyevə müraciət etdi. Nə yaxşı ki, müdrik şəxsiyyət xalqın səsinə səs verdi və Azərbaycanı parçalanmaqdan, vətəndaş müharibəsindən, məhv olmaqdan xilas etdi.

PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV: "AXC-MÜSAVAT

"Azərbaycan dövləti şəhid ailələri, qazilər və müharibə iştirakçılarına hər zaman yüksək qayğı göstərib". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında millət vəkilisi Aydın Mirzəzadə bildirib.

Onun sözlərinə görə, bu həm Ulu Öndər Heydər Əliyevin, həm də indiki Prezident cənab İlham Əliyevin fəaliyyətində qabarıq şəkilə özünü büruzə verir: "Həmçinin hörmətli birinci vitse-prezidentimiz Mehriban xanım Əliyevanın da fəaliyyətində bu qrupdan olan insanlar həmişə diqqət mərkəzindədir. İlk növbədə onların müali-

cəsi, sosial problemlərin həlli üçün dövlət tərəfindən bir çox sosial proqramlar təyin edilib. Şəhid ailələri üçün verilən müavinətlər ildən-ilə artırılır. Eyni zamanda müharibədə əlillik alan və qazi olan insanların da pensiyası kifayət qədər yüksəkdir.

Müharibə veteranlarının hər biri dövlət tərəfindən müavinət alır. Təbii ki, büdcəmiz böyüdükcə bu rəqəmlər də böyüyəcək. Şəhid ailələrinin mənzillə təminatı,

qazilərin sağlamlığının qorunması məsələsi də diqqətdə olan məqamlardır. Bu gün xüsusi olaraq bütün rayon və şəhərlərin icra hakimiyyətlərində şəhid ailələrinə və müharibə iştirakçılarına iş yerləri ayrılışdır. Onların bütün fəaliyyəti ancaq bu təbəqədən olan insanların problemləri ilə bağlıdır. O ailədən olan gənclərin təhsil alması dövlət hesabınadır, həmçinin onların işlə təmin olması məsələsinə nazirliklər və yerli icra



HAKİMİYYƏTİ DÖVRÜ TARİXİMİZDƏ QARA LƏKƏDİR..."

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi münasibətilə keçirilən rəsmi qəbulda AXC-Müsavat hakimiyyəti dövrünün tariximizdə qara ləkə kimi qiymətləndirib. Dövlət başçısı deyib ki, onlar üzərlərinə düşən yüksək məsuliyyəti dərk etməyib və gənc, müstəqil dövləti demək olar ki, idarəolunmaz vəziyyətə salıblar, 1991-1993-cü illərdə Azərbaycanda yaşanan xoşagəlməz hadisələr, hallar ölkəmizin müstəqilliyini sual altına qoyub: "Xüsusilə 1992-ci ildə AXC-Müsavat cütliyünün dövlət çevrilişindən, hakimiyyətin güc yolu ilə zəbt edilməsindən sonra vəziyyət daha da ağırlaşdı. Ölkəmizdə xaos, anarxiya, özbaşınalıq hökm sürürdü. AXC-Müsavat hakimiyyəti talançılıqla məşğul idi. Torpaqlarımız işğal altına düşdü və bununla bağlı çoxsaylı qaçqınlar-köçkünlər yarandı". Dövlət başçısı onu da bildirib ki, əfsuslar olsun ki, Azərbaycan rəhbərliyində olan qüvvələr 1991-1993-cü illərdə ölkəmizi lazımi səviyyədə idarə edə bilməyiblər: "AXC-Müsavat hakimiyyəti qaradaş qanı axıtdı, vətəndaş müharibəsinə start verdi və bu, xalqımızın böyük faciəsi idi. Bir sözlə, o illər bizim tariximizdə qara ləkədir, rüsvayçılıq illəridir. Azərbaycan xalqı cəmi bir il o antimillə hakimiyyətə döze bildi və bir ildən sonra o hakimiyyəti tarixin arxivinə gön-

derdi. Azərbaycan xalqı öz liderinə - Heydər Əliyevə müraciət edib, Onu hakimiyyətə dəvət etdi və nə qədər müdrik xalq olduğunu bir daha göstərdi".

15 İYUN KİMLƏRİN SİYASI ÖLÜMÜNÜ REALLAŞDIRDI?

Tarixə qara ləkə olan AXC-Müsavat hakimiyyətinin Əli Kərimlisi, İsa Qəmbəri, Pənah Hüseyni, Arif Hacıları Azərbaycanın siyasi sistemində, xüsusilə də sosial şəbəkədə zombiləşmiş qaragüruhu dəstə 15 iyun Qurtuluş günü ərəfəsi yenə də eyni çirkin əməllərindən əl çəkmir, xalqı mitinglərə çağırışları edirlər. Əxlaqsızlıq, mənəviyyatsızlıq və cinayətkarlıq budur. Görünür AXC-Müsavatın bir illik ləkəli dövründə etdikləri cinayətləri unudublar. Ancaq Ə. Kərimli, İsa Qəmbər, Arif Hacı, Pənah Hüseyni və bu kimi satqınların əməllərini Azərbaycan xalqı unutmayıb. Və bu 15 iyun Qurtuluş günü ərəfəsi həyasızcasına yenidən ortaya atılaraq hər kəsi ittiham etməklə, xəyanətdə suçlamaqla özlərini ictimai rəyə demokratik düşmənin əsas güc mərkəzi kimi sırmağa çalışmaları bir daha belələri üçün nə qədər ləkəli əxlaq malik olduğunun sübutudur. Ancaq tarix dəyişmir, fakt faktlığında qalır. Və bu gün belə dövlət xainləri heç nəyə na iola bilməyəcəklər. Ona görə də, o zaman hakimiyyətdə olmuş, 4 iyun hadisələrini törətmiş adamların indi dövlətin və xalqın taleyindən danışmağa mənəvi haqları

yoxdur.

BU TARİXİ QAYIDIŞ, SÖZÜN HƏQİQİ MƏNASINDA, AZƏRBAYCAN DÖVLƏTÇİLİYİNİN VƏ MİLLƏTİMİZİN QURTULUŞU İDİ

Tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil olmuş 15 iyun sadəcə təqvim bayramı deyil, böyük ictimai, siyasi və tarixi əhəmiyyətə malik bir gündür. Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin 1993-cü il iyunun 15-də yenidən hakimiyyətə qayıtması xalqımızın çoxəsrlik tarixinə tələyüklü möhtəşəm siyasi hadisə kimi daxil oldu. Bu tarixi qayıdış sözün həqiqi mənasında Azərbaycan dövlətçiliyinin və millətimizin qurtuluşu idi. Ulu öndər Qurtuluş Günü elan edilməsi ilə bağlı çıxışında bildirmişdir: "Buna görə də xalqın müxtəlif təbəqələrinin arzu və istəyini nəzərə alaraq, 1997-ci il iyunun 17-də 15 iyunun Milli Qurtuluş Günü elan edilməsi təklifi ilə çıxış edəndə deputatlar təklifimi dərhal müdafiə etdilər. 10 gün sonra - iyunun 27-də parlamentimiz tarixi qərar qəbul edərək 15 iyunu Azərbaycan xalqının Milli Qurtuluş Günü elan etdi".

Ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü il iyun ayının 15-də hakimiyyətə qayıdışı ilə müstəqil Azərbaycan xaos, anarxiya və tənəzzüldən xilas olaraq tərəqqi yoluna qədəm qoydu. Azərbaycanı, bütöv bir xalqı məhv olmaq təhlükəsindən xilas etdi. Bu gün isə Ulu Öndər Heydər Əliyevin layiqli davamçısı, Qalib Lider İlham Əliyevin apardığı "Dəmir yumruq" siyasəti 30 il düşmənin əsarətində olan torpaqlarımız 44 gün davam edən ikinci Vətən Müharibəsini Qələbə zəfəri ilə başa vurdu, ərazi bütövlüyümüz bərpa olundu, haqq, ədalət qalib gəldi. Məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin yenidən ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə qayıdışı ilə müstəqilliyimiz əbədi oldu və bu gün Azərbaycan 104 illiyini qeyd etdiyimiz Cümhuriyyətimizin taleyini yaşamadı. Azərbaycan tarixinə Zəfər Günü'nün yazılması bu yolun uğurlu davamının, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ata vəsiyyətini yerinə yetirdiyinin təqdimatıdır. Dövlət başçısı 8 noyabrda Qarabağın döyünən ürəyi, musiqi beşiyimiz Şuşanın işğaldan azad edilməsi müjdəsini Şəhidlər xiyabanından xalqımıza çatdırarkən bildirmişdir: "Mən bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etdim, onun ruhu qarşısında baş əydim. Ürəyimdə dedim, xoşbəxt adamam ki, ata vəsiyyətini yerinə yetirdim. Şuşanı azad etdik! Bu, böyük Qələbədir! Bu gün şəhidlərimizin, Ulu Öndərin ruhu şadırd! Gözün aydın olsun, Azərbaycan! Gözünüz aydın olsun, dünya azərbaycanlıları".

Bu gün xalqımız əmindir ki, müstəqil Azərbaycan Heydər Əliyev ideyaları işığında Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daha yüksək zirvələr fəth edəcək. Xalqımız əmindir ki, Qalib Liderimiz Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Böyük Qayıdışın reallaşdırılması istiqamətində təxirəsalınmaz tədbirlər həyata keçirilməklə, düşmənin yerlə-yeksan etdiyi Qarabağ dünyanın ən gözəl guşələrindən birinə çevriləcək.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

"Hər zaman şəhid ailələrinə və qazilərə diqqət və qayğı göstərilir"

hakimiyyətləri də maksimum diqqət göstərilir. Onlara diqqətin ən böyük nümunəsini cənab Prezident, ölkənin birinci xanımı Mehriban xanım Əliyevə şəxsi olaraq ayırır. Vətən müharibəsi getdiyi dövrlərdə onların yaralı hərbcilərlə görüşmələri və onların problemləri ilə maraqlanaraq, gələcəkləri ilə bağlı fikir bildirmələri də bu qəbildən olan məsələlərdir. Cənab Prezident vaxtaşırı şəhid ailələrini ziyarət etməsi zamanı mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarını əhalinin problemləri ilə daima ciddi şəkildə məşğul olmalarını bildirir".

Banuçiçək Hüseynli



ANALİTİK + AKTUAL

RİA Novosti-nin təxribat(lar)ı: Bakı daha sərt addımlara gedə bilər! Yarıkor separatçının cəhdləri hansı planları üzə çıxardı?

Rusiyanın hakimiyyət dairələrinə yaxın RİA Novosti agentliyinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə təhdid xarakterli informasiya yayması, eləcə də bənzər təxribatçı əməlini bir neçə dəfə (!) təkrar etməsi artıq bütün hədləri aşdı və söz yox ki, buna qarşı adekvat addım da atıldı. Artıq bu agentlik Azərbaycanda bloklanıb və ehtimal var ki, bənzər qərar Sputnik informasiya agentliyinin Azərbaycanda işləyən bürpsuna qarşı da verilsin. Belə ki, həmin agentliyə rəhbərlik edən şəxslərdən biri də Rusiyada erməni lobbisinin aparıcı üzvlərindən olan Marqarita Simonyandır. Eyni zamanda, agentlik postsovet ölkələrində fəaliyyət göstərməsi ilə yanaşı, qərəzli, birtərəfli məlumatlar yayır, bununla da azad medianın tələblərini pozur, ixtilaf, qarşıdurma və s. xarakterli informasiyaları ilə ciddi resurs olması iddialarını kölgədə qoyur. Biz bu faktları Sputnik Armaniya-da gedən informasiyalarda ərazi bütövlüyümüzə qarşı edilən təxribatçı məlumatlarla sübuta yetirə bilərik.

Daha bir fakt isə budur ki, hazırda Rusiyada Azərbaycanın bir neçə saytı bloklanıb və belə olan halda ortada aşkar qərəzin, anti-Azərbaycan dairələrin sifarişlərinin mövcudluğuna qətiyyətlə şübhə etmək olmaz. Lakin mövzudan yayınmayaraq keçək separatçıların "dövlət naziri" adlı yarıkor qulduru Artak Beqlaryanın RİA Novosti-yə verdiyi müsahibəsinə və bir sıra nəticələri həsil edək.

İlk növbədə aşağıdakı nəticələri önə sürək:

* Beqlaryan iddia edir ki, Rusiya sülhməramlıları (RSK) həmişəlik olaraq Azərbaycanın Qarabağ regionunda qalmalıdır. Üstəlik, sayıları da artırılmalıdır. Ancaq yarıkor separatçı unudur ki, 2020-ci ilin 10 noyabrında imzalanmış üçtərəfli bəyanatın bəndlərinə əməl olunmur və Azərbaycan heç vaxt RSK-nin uzunmüddətli qalmasına, yaxud saylarının artırılmasına icazə və yol verməyəcək!

* Separatçı saxtakar RİA Novosti-yə müsahibəsində iddia edib ki, qarabağlı quldur rejim təmsilçiləri Ermənistanın onları "müstəqil respublika" kimi tanıması istiqamətində iş aparırlar. Lakin unudur ki, belə olan halda bu addım da bilavasitə Azərbaycanın ərazilərinə təhdid kimi qiymətləndiriləcək və Ermənistanın xəritədən silinməsi prosesi çox qısa zamanda həll ediləcək.

* Separatçılar bununla yanaşı, öz kvazidövlətlərinin dünya birliyi tərəfindən də tanınmasına nail olmağa cəhdlər göstərir. Ancaq fakt budur ki, həttə erməniləri ən çox dəstəkləyən tərəfdarları belə bəyan edirlər ki, ilk növbədə separatçılar Ermənistan tanınmalıdır və bu baş vermirsə, dünyadan bunu tələb etmək sadəcə axmaqlıqdır!

* Beqlaryan deyib ki, Aİ Qarabağ məsələsində iştirakçı olmamalıdır. Bu zaman ortaya belə bir mənzərə çıxır - birincisi Qarabağ münaqişəsi yoxdur və RSK-nin Qarabağda müvəqqəti yerləşdiyi ərazilərdə ümumiyyətlə hər hansı müzakirədən söhbət belə gedə bilməz. Bu ərazilər Azərbaycanın hüquqi, suveren torpaqlarıdır. Yeganə müzakirələr sərhədlərin demarkasiyası və delimitasiyası, həm də nəqliyyat dəhlizlə-



rinin açılmasıdır. Və təbii ki, bütün bunlardan sonra sülh müqaviləsi imzalanı bilər. O cümlədən, rəsmi Bakı heç bir tərəflə özünün daxili işlərini müzakirə etmir.

Məqsədləri nədir?

Bütövlükdə məlum olan budur ki, separatçılar necə deyirlər, "pis vəziyyətdə yaxşı minə yerləşdirməyə" çalışırlar. Onlar yalnız RSK-ya ümid edərək həyasız, öz təbirlərinə "cürətli" bəyanatlar verirlər. Amma fakt budur ki, onların "cürətli" bəyanatlarından sonra Bakı dərhal hərəkətə keçir və mövqə dəyişdirmələrini həyata keçirir. Təbii ki, belə davam edəcəyi halda quldurları yeni sürprizlər gözləyir. Bu arada vaxt da daralır...

Yarıkor Beqlaryan və RİA Novosti unudub ki...

* Təkcə Azərbaycanda yaşayan rusların sayı Ermənistada yaşayan milli azlıqlardan 2 dəfə (!) çoxdur. Və məhz həmin ruslar Azərbaycanda yaşayan digər millətlərlə çiyin-çiyinə 2020-ci ilin payızında erməni silahlılarını Ağdərə-Vardenis yolu vasitəsi ilə aradan çıxarmaları prosesinə məcbur edirdilər.

* Erməni separatçıları və İrəvan üçtərəfli bəyanatın 4-cü bəndindən imtina edirlərsə unutmamalıdır ki, bu imtina nəticədə onların sağlamlıqlarına ciddi, həttə təhlükəli zərər vura bilər!

* Beqlaryan Azərbaycan hərbiçilərinin RSK-nin əhatəsindən mövqelər tutduğunu iddia edər ilk növbədə RSK-ni axmaq yerinə qoyduğunu unudur. Ümumilikdə isə Azərbaycan Silahlı Qüvvələri öz ərazilərində istədikləri kimi hərəkət edə bilərlər və heç bir xarici qüvvə buna mane ola bilməz. Üstəlik, Beqlaryan onu da unudub ki, RSK-nin mandatı yoxdur, Bakı onlara göstərdiyi müəyyən jestləri ilə kifayətlənib.

Bir Zatulin çatdırdı...

Lakin Rusiyada anlayırlar ki, Azərbaycan Ermənistan deyil. RİA Novosti-nin bu kimi təxribatçılıqlara yol verməsinin cavabı olmalıydı və oldu da. Yaxşı olardı ki, Azərbaycan RİA Novosti-ni bloklayana qədər Rusiyadakı dairələr nəyə görə Azərbaycanın dörd xəbər resursunu "anti-Rusiya cəhdləri" adı altına və sübutsuz şəkildə blokladığını açıqlasın. Və ya daha bir təxribatçı əməlinə aydınlıq gətirsin - məsələn, ermənipərəst deputat Zatulinin Ermənistanı separatçı rejim rəhbərliyi, habelə Sarqsyanyan-Koçaryan cütünü ilə görüşünü açıqlasın!

Fakt budur ki, Rusiya həttə Azərbaycanla müttəfiqlik bəyannaməsini imzaladıqdan sonra Qarabağ məsələsindəki ənənəvi (30 illik) mövqeyində qalır. Maraqlıdır, Bakı daha nə etməliydi ki, ərazilərinə olan təxribatların qarşısı alınsın?

Bu barədə növbəti məqaləmizdə daha geniş şərhlər verəcəyik.

Rövşən RƏSULOV



Azərbaycanda ilk dəfə olaraq karbon kreditlərinin layihəsi uğurla icra edilib

SOCAR növbəti ekoloji nailiyyəti olaraq ilk dəfə neft-qaz hasilatı zamanı formalaşan emissiyaların ("Upstream Emission Reduction") - UER layihəsi çərçivəsində sertifikatlaşdırılmasını həyata keçirib. Bu layihə neft-qaz sektorunda emissiyaların ciddi şəkildə azaldılması ilə yanaşı əlavə iqtisadi üstünlüklərin əldə edilməsinə səbəb olub.

Bu barədə SOCAR-ın vitse-prezidenti Rəfiqə Hüseynzadə Bakı Enerji Forumu çərçivəsində Şuşada keçirilən xüsusi sessiya zamanı məlumat verib. Apstrim emissiyaların azaldılması "UER" mexanizmi neft-qaz əməliyyatları zəncirində istixana qazı emissiyalarının əhəmiyyətli dərəcədə azaldılmasına nail olmaq üçün effektiv alətdir.

Avropa İttifaqının Yanacaq Keyfiyyəti Direktivinə əsasən neft-qaz təchizatçıları əməliyyatlar zamanı emissiyaların azaldılması, habelə onların ətraf mühitə təsirlərinin minimuma endirilməsi üçün "UER" layihələrini həyata keçirir və bu barədə müvafiq sertifikatlar alırlar. Proses nəticəsində əldə edilən UER sertifikatları daha sonra enerji təchizatçılarına satıla bilər ki, bu da həmin şirkətlərin emissiyaların azaldılması hədəflərinə çatması üçün bir vasitədir.

Belə ki, Norveç Krallığının "Carbon Limits" şirkəti ilə əməkdaşlıq çərçivəsində SOCAR-ın fəaliyyət sahələrində pilot "Sızmaların müəyyənəşdirilməsi və aradan qaldırılması" ("Leak Detection and Repair" - LDAR) layihəsinin həyata keçirilməsinə dair 2018-ci il 11 may tarixli Anlaşma Memorandumu imzalanıb.

Layihə çərçivəsində "Azneft" İB-nin "Bibiheybətneft" NQÇİ, Ə.C.Əmirov adına NQÇİ, H.Z.Tağıyev adına NQÇİ, N.Nərimanov adına NQÇİ və "Abşeronneft" NQÇİ-də monitorinqlər keçirib, sızma mənbələri müəyyənəşdirilib və onların aradan qaldırılması üçün müvafiq tədbirlər görülüb.

Həyata keçirilmiş layihənin nəticəsi olaraq 14 min 500 ton CO2 ekvivalentində emissiya həcmi sertifikatlaşdırılıb və müvafiq qaydada satılıb. Layihənin icrası nəticəsində SOCAR 3 milyon manat mənfəət əldə edib. Vitse-prezident Rəfiqə Hüseynzadə SOCAR-ın bu sahədə əldə olunan uğurlu təcrübəsini nəzərə alaraq, gələcəkdə də daha geniş seqmentlər üzrə azaldılmış emissiya həcmələrinin ticarəti üzrə yeni layihələr həyata keçirtmək niyyətində olduğunu bildirib.

Dünyanın ərzaq problemi: Rusiyanın tələbi ABŞ tərəfindən rədd edilib



payına düşür. Həmçinin Rusiya və Belarus birlikdə dünya gübrə ehtiyatının təxminən yarısını təmin edir. Bundan öncə Vladimir Putin İtaliyanın Baş naziri Mario Draqi ilə telefon danışığı zamanı Rusiyaya qarşı sanksiyaların ləğv olunacağı təqdirdə Kremlin ərzaq böhranı ilə mübarizədə iştirak etməyə hazır olduğunu bildirib. O, həmçinin Ukrayna taxılını Belarus vasitəsilə ixrac etməyi də təklif edib. Xatırladaq ki, hazırda Ukrayna anbarlarında 20 milyon tona yaxın taxıl qalıb.

Ağ ev administrasiyası global ərzaq böhranı ilə kompleks mübarizə barədə Rusiyanın təklifini rədd edib. Xəzər.az xəbər verir ki "Politico" nəşri bu barədə Ağ evdəki mənbəyə istinadla məlumat yayıb.

Moskva Ukrayna limanlarından taxıl tədarükünə icazə verməsi üçün gübrələrə tətbiq olunan sanksiyaların ləğvinə istəyib. Vaşinqton isə öz növbəsində danışıqları izlədiyini, lakin sanksiyaların ləğvi ilə bağlı tələbi qəbul etməyəcəyini bildirib. Danışıqlarda Türkiyə, Rusiya və BMT nümayəndələrinin iştirak etdiyi bildirilir.

Dünya bazarında buğdanın təxminən 25 faizi, günəbaxan yağının 65 faizi, arpanın 20 faizi və qarğıdalının 18 faizi Ukrayna və Rusiyanın

Biz həmişə demişik ki, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin həll edilməsində iştirak edən üçüncü ölkə(lər) mövqesizliyini, bitərəfliliyini qoruya bilmirsə, proseslərə qoşulmasa yaxşıdır. ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr ölkələri kimi. Bu qurum yarandığı 28 il ərzində münaqişə tərəfləri arasında ildə iki-üç dəfə formal görüş keçirməkdən başqa heç bir fəaliyyəti ilə yadda qalmayıb. ATƏT-in Minsk qrupu deyəndə adətən həmsədr ölkələr - ABŞ, Fransa və Rusiya yada düşür. Bəs Minsk qrupunun digər üzvləri varmı? Kağız üzərində bəli, realıqda isə Minsk qrupunun üzvləri sırasında hansı ölkələrin olduğunu çox az adam bilir. Əvvəlki adı ATƏM-in Minsk qrupu olan və "Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi"nin ATƏT-in prinsipləri əsasında sülh yolu ilə danışıqlar vasitəsi ilə həlli üçün yaradılmış qurumun daha 8 üzvü var. Bunlar Almaniya, Belarus, İsveç, İtaliya, Niderland, Portuqaliya, Türkiyə və Finlandiyadır.

DOSYE: Qrupun tarixi ATƏM-in Xarici İşlər Nazirləri Şurasının 1992-ci ilin 24 martında Helsinkidə keçirilmiş görüşündən başlayır. Belə ki, həmin görüşdə Dağlıq Qarabağda vəziyyət müzakirə olunub, ATƏM-in Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin sülh yolu ilə həll edilməsinə dair Minsk konfransının çağırılması haqqında qərar qəbul edilib. 1994-cü il dekabrın 5-6-da ATƏM-in Budapeştdə keçirilən Zirvə toplantısında həmsədrlik institutu təsis edilmişdir. Minsk konfransına iki həmsədrin təyin olunması və Minsk qrupunun iclaslarının onların birgə həmsədrliyi ilə keçiriləcəyi barədə qərar qəbul edilmişdir[1]. Minsk prosesinin həmsədrlik institutu təsis olunarkən, ona əvvəlcə Finlandiya ilə Rusiya, daha sonra isə 1995-1996-cı illər ərzində İsveç və Rusiya başçılıq etmişdir[1]. 1 yanvar 1997-ci ildən ATƏT-in Minsk Prosesinə Həmsədrlər qismində ABŞ, Rusiya və Fransa başçılıq edirlər. 8 aprel 2022-ci ildə Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov Ermənistanın xarici siyasət idarəsinin rəhbəri Aratad Mirzoyanla birgə keçirdiyi mətbuat konfransında ATƏT-in Minsk qrupunun ləğv edildiyini bir daha təsdiq edib.

Qeyd edək ki, Minsk qrupunun əsas vəzifəsi Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin sülh yolu ilə aradan qaldırılmasına və Dağlıq Qarabağ probleminin dinc vasitələrlə həll edilməsinə bilavasitə kömək etmək idi. 1997-1998-ci illərdə Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin həllinə dair ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri tərəfindən üç təklif tərtib edilib. İlk iki təklif Ermənistan tərəfindən, son təklif isə Azərbaycan tərəfindən qəbul edilməyib. Birinci təklif münaqişənin "paket" həlli idi. Bu təklif Dağlıq Qarabağın statusu da daxil olmaqla bütün məsələlərə eyni vaxtda razılıq verilməsi nəzərdə tutuldu. İkinci təklif münaqişənin "mərhləli" həllindən ibarət idi. Bu təklif münaqişənin mərhlələrlə nizama salınmasını nəzərdə tutuldu. Üçüncü təklif isə 1998-ci il noyabrın 9-da həmsədrlərin beynəlxalq hüquq normalarına zidd, həmçinin Azərbaycan üçün qəbul edilməsi mümkün olmayan idi. Bu təklif dünya praktikasında mövcud olmayan "ümü-

Cənubi Qafqazda Qərb-Rusiya döyüşündən qazanan kim olacaq?

Yaxud, Ermənistanla Azərbaycan arasında sülhə kim mane olur?



mi dövlət" ideyasına əsaslanırdı. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev tərəfindən qətiyyətlə rədd edilən "ümumi dövlət" təklifi Azərbaycanın mənafeyinə zidd olmaqla yanaşı, ATƏT-in Budapeşt və Lissabon Zirvə toplantılarında qəbul edilən sənədlərə də etinasız yanaşmanın göstəricisi idi.

Bir sözlə, yarandığı gündən 44 günlük müharibəyə qədər ATƏT-in Minsk qrupunun fəaliyyəti heç bir nəticə verməyib. Buna baxmayaraq ABŞ və xüsusən də Fransa tərəfini təmsil edən "həmsədrlər" in ara-bir səsləri eşidilir, guya münaqişəni həlli ilə bağlı əllərində konkret planlar, layihələr var. Sonda isə məlum olur ki, sadəcə, ATƏT-in Minsk qrupunun iki həmsədr ölkəsi - ABŞ və Fransa bu "troyka"nın digər üzvü Rusiyanın münaqişəni təkbaşına həll etmək istəyindən kifayət qədər narahat görünür və hətta buna qarşı əks-həmlə planlarının hazırlanması xəbəri də gəlməkdədir.

Hadisələrin gedişi göstərir ki, hələlik bu münaqişədə barışdırıcı mövqeyi ilə seçilən dördüncü tərəfin Avropa Birliyinin (AB) fəaliyyəti daha effektiv görünür. AB-nin prezidenti Şarl Mişelin təşəbbüsü ilə keçirilən 3 görüşdən sonra tərəflərin mövqelərində yaxınlaşma hiss olunur. Xüsusən də bu görüşlər Ermənistanı realıqdan çıxış edərək addım atmağa məcbur edir. Məhz bunun nəticəsidir ki, Azərbaycanla Ermənistanın sülhə doğru atdıqları addımların səsinəndən təcə İrəvanın

küçələrinin 1 aydan çoxdur etiraz aksiyaları təşkil edən daşnak-"Qarabağ klanı" birliyi narahat deyil, həmçinin Amerikadan, Fransadan ermənipərəst dairələrin əks-reaksiyası eşidilməkdədir. Rusiyadakı bəzi dairələr, ideoloji mərkəzlər Azərbaycanla Ermənistan arasında hər bir təmasdan narahat görünür, bütün güclərini bu anlaşmanı pozmağa yönəldirlər. Belə ünsürlərdən biri də Rusiya Dövlət Dumasında MDB ilə işlər və həmvətənlərlə əlaqələr Komitəsinin sədr müavini Konstantin Zatulindir. Bəs bu subyektin dərdi nədir, onu iki ölkə arasında yarana biləcək əlaqələr nədən narahat edir? Bəlkə rusiyalı bu deputatın zövcsəsi də sovonist jurnalist Solovyov kimi onun arzularını gözündə qoyub, üreyini bizim "qəhrəmanlar"dan birinə peşkəş edib. Nə bilmək olar, bu, həyatdır.

Budur, Ermənistanda etiraz aksiyaları keçirilir. Daşnak və "Qarabağ klanı"nın təşkil etdiyi mitinqlər ölkənin nəqliyyat sektorunu zədələyib, hökumətin işində ciddi axsamalar yaranıb. Artıq etirazçılar polisə və xüsusi təyinatlılara hücumlar etməyə başlayıblar. Təbii ki, bu hadisələrin driyor çubuğunun kimin əlində olması kimsəyə sirr deyil. Sifariş hardan gəlir, bəllidir. Halbuki, driyor da özünü heç gizlətməyə də çalışmır, əksinə kimliyini hər kəsə bəlli edir. Son hadisənin - Zatulinin İrəvana gəlməsi, onun Qarabağdakı ermənilərə dəstək çıxışları özünü "Arçax"ın "dövlət naziri" kimi təqdim edən Beqlaryan adlı kor

ermənini də həvəsləndirib. Rusiyaya birləşmək, referendum keçirmək, itaətsizlik aksiyaları təşkil etmək kimi absurd əməllərin si-farişçisi, Azərbaycana qarşı kini, nifrəti ilə seçilən Zatulini sürüyərək regiona gətirib. Zatulini İrəvanda Qarabağ separatçılarının keçmiş və indiki liderləri ilə görüşlər keçirib. Robert Köçəryan, Arkadi Qukasyan, Bako Saakyan və Arayik Arutyunyanla görüşən Zatulini həmçinin Azərbaycanın Qarabağ bölgəsi üzrə sülhməramlı kontingentin komandiri Andrey Volkov, eləcə də separatçıların "Dağlıq Qarabağın rus icmasının rəhbəri" adlandırdıqları Aleksandr Bordovla görüşüb. Zatulinin görüşləri Rusiyanın Qarabağla bağlı ənənəvi yanaşmasının qüvvədə qaldığını nümayiş etdirir.

Dövlət Dumasının üzvünün indiki mövqeyi Azərbaycanın siyasi dairələri üçün yenilik deyil. Rusiyalı deputat 2018-ci ildə Qarabağ qanunsuz səfəri zamanı anti-Azərbaycan çıxışlar edib, "Azərbaycan yenidən hücum edərsə darmadağın olacaq" kimi sərsəm fikirlər səsləndirmişdi. Ermənistanın işğalı altında olan Dağlıq Qarabağdan səsləndirdiyi yersiz, heç bir məntiqə uymayan bəyanatları Zatulinin ən azından beynəlxalq hüquq normalarına hörmətsizlik etdiyini deməyə əsas verir. Onu da qeyd edək ki, rusiyalı deputatın bundan əvvəl Azərbaycandan icazəsiz bölgəyə səfəri, o cümlədən bu gün İrəvanda Qarabağdakı separatçıların indiki və əvvəlki "liderlər"i ilə görüşməsi yumşaq şəkildə desək tərribat xarakterlidir. Çünki səfər etdiyi və görüş keçirdiyi qondarma qurumu, onun nümayəndələrini nəinki təmsil etdiyi Rusiya Federasiyası, heç Ermənistan özü də tanımır. O zaman Rusiya kimi dövlətin deputat mandatını daşıyan bir şəxsin bu cür bəyanatlarla müşayiət olunan tərribat xarakterli belə bir səfəri, onun erməni diasporu qarşısında götürdüğü öhdəlikdən irəli gələn mis-siyadır.

Göründüyü kimi, rusiyalı deputat erməni lobbiciliyi ilə uzun illərdə məşğul olur. O, əvəllər də Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı qərəzli mövqeyini bildirir. Bununla da Zatulini artıq birmənalı şəkildə ermənipərəst mövqeyini sərgiləyir. Sözsüz ki, bu da Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin həllində vasitəçilik missiyasını yerinə yetirən Rusiyanın reputasiyası üçün də zərərli-dir.

Burada iki seçim ehtimalı var. Birincisi, Zatulini Moskvanın çağırışını elan edir, böyük ehtimalla Beqlaryanın mesajları ətrafında Qarabağ ermənilərinin birliyi təmin edir, onları Azərbaycanla müharibəyə hazırlayır. İkinci ssenari isə "konstruktivliyə gedin" mesajı ola bilər. Belə ki, ermənilər tərkisilah edilir, bir şərtlə ki, Qarabağda müvəqqəti yerləşdirilmiş Rusiya Sülhməramlı Qüvvələrinə mandat verilsin. Bununla da Moskva Brüsseldən təşəbbüsü geri qaytarmaq iddiasını ortaya qoymuş olur. Bu, çətin görünür, amma Rusiya cəhd etməyə də yox demir.

Rəsmi Bakı isə hər iki ssenariyə reaksiya verməyə hazırdır. Birinci varianta görə, Paşinyan Ermənistanda hakimiyyətini möhkəmləndirir və ölkəsi ilə Azərbaycanın normal qonşuluq münasibətlərini təmin edir. Eyni zamanda ölkəsinin bütövlüyünü də qoruyub saxlamış olur. Yeni, hərə öz yerində - Paşinyan Ermənistanda, biz Qarabağdayıq. İkinci ssenariyə görə, ermənilər tərkisilah olur, mandat qəbul edilir, bir şərtlə ki, Rusiya-Türkiyə Birgə Monitoring Mərkəzi aparıcı rol oynasın.

Realıq budur ki, Moskva ilə Brüssel arasında rəqəbat tədricən münaqişə vəziyyətinə keçir. Cənubi Qafqazda döyüş getdikcə qızıdır. Rusiyanın sülh yaratmaq cəhdləri Avropa İttifaqında, Avropanın təşəbbüsləri isə Moskvada əsəbləri gəridir. Ermənistanla Azərbaycan ikitərəfli əməkdaşlıq üçün addımlar atmağın tərəfdarıdır. Amma iki "qoç" başını Cənubi Qafqaz adlanan qazanda qaynatmaq, ya da biri o birini regionda görmək istəmir. Ağalar, bəlkə bizdən də soruşasınız, regionun sahibi - Azərbaycan sizi buralarda görmək istəyirmi?

V.VƏLİYEV

Kənd təsərrüfatı məhsullarının ekilib-becərilməsi, yüksək məhsuldarlığa nail olunması, kifayət qədər məhsulla ölkə bazarlarını təmin etmək, eləcə də həmin məhsullar artıq olduğu təqdirdə onların ixrac edilməsini reallaşdırmaq hər zaman prioritet olaraq qalmaqdadır. Bu məqsədlə kənd təsərrüfatına dövlət tərəfindən xüsusi diqqət yetirilir, kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıları stimullaşdırılır və bunun üçün onlara subsidiyalar da ayrılır, müxtəlif istiqamətdə daim dəstək də göstərilir.

Dövlətimizin kənd təsərrüfatına göstərdiyi diqqət və qayğı başadüşüldür və istər kənd təsərrüfatı məhsulu istehsal edən kəndlilər, istərsə də fermerlər tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Çünki, bu gün hər hansı məhsul istehsalçısı bu qayğı və diqqəti hiss etməkdədir. Məhsul bolluğunun yaradılması, eləcə də işlərin daha intensiv həyata keçirilməsi və kəndlinin sosial durumunun yaxşılaşdırılması məqsədi ilə dövlətimizin dəstəyini görməmək, bunu inkar etmək mümkün deyil.

Bildiyimiz kimi, kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı zamanı məqsəd təkcə məhsul tədarükü, daxili bazarların məhsulla təminatı, eləcə də ixracın artırılması deyil, həm də vətəndaşlarımızın maddi rifah halının yaxşılaşdırılması da ön planda durur. Beləki, kənd təsərrüfatı məhsullarını ekib-

K/T məhsulları bolluğunun yaradılması diqqət mərkəzindədir



lərdən təyinatı üzrə istifadə olunması daha böyük nəticələr vəd edir. Beləki, hər hansı kənd təsərrüfatı məhsulunun yetişdirilməsi üçün təyinatlı torpaqların boş qalmaması, yaxud başqa məqsədlər üçün istifadə edilməməsi müsbət nəticənin əldə olunması, məhsul bolluğunun daha da artırılması deməkdir.

Üstəlik, işğaldan azad edilən torpaqlarımızda kənd təsərrüfatı məhsullarının ekilib-becərilməsi, yetişdirilməsi, tədarükünün təşkili toplanılacaq kənd təsərrüfatı məhsullarının daha da artmasına, məhsul bolluğuna əsaslı zəmin yaradır. Az qala əsrin üçdə birinə yaxın müddət ərzində işğal altında saxlanılan və artıq işğaldan azad edilən torpaqlarımızın bu gün kənd təsərrüfatı məhsullarının ekilib-becərilməsində, məhsul yetişdirilməsində istifadəsi daxili bazarların kənd təsərrüfatı məhsulları ilə tələbatının daha da yaxşı qarşılınmasına, eləcə də ölkəmizin ixrac potensialının artması üçün böyük imkanlar vəd edir.

Maraqlıdır, kənd təsərrüfatı məhsullarının yetişdirilməsini, tədarükünü və ixracını daha da artırmaq üçün nələri nəzərə almaq lazımdır? Hansı tədbirlər məhsul yetişdirilməsi və tədarükünün səviyyəsini artırmağa bilər? Sözsüz ki, torpaqların vaxtında, özü də təyinatı üzrə ekilməsi, qulluq edilməsi məhsuldarlığa müsbət təsir göstərir. Nəzərə almaq lazımdır ki, qulluq işlərinin görülməsi, suvarma, eləcə də bitkilərin zərərvericilərdən qorunması əsas şərtidir. Əvvəla, torpa-



becərən, tədarük edən, istehsal edən fermerlər özləri ilə yanaşı işçi qüvvəsini də istehsalat cəlb edir və bu da işsizlik səviyyəsinin minimuma endirilməsi, məşğulluğun artırılması deməkdir. Əlbəttə ki, kənd təsərrüfatı məhsullarının ekilib-becərilməsi, toplanılması, tədarükü, təkrar emalı sahəsində çalışan vətəndaşlar bu sahədə çalışdıqları üçün maddi vəziyyətlərini daha da yaxşılaşdırır, bu da əhalinin rifah halının yaxşılaşmasına öz müsbət təsirini göstərir.

Kəndlilərin, eləcə də fermerlərin məhsul yetişdirməsi ölkənin ərzaq təhlükəsizliyi baxımından xüsusilə mühüm rola malikdir. Əvvəla, istehsal olunan məhsullar daxili tələbatı ödəməli, daxili bazarlarda vətəndaşlarımızın ehtiyaclarını qarşılamalıdır. Belə olduğu təqdirdə xarici ölkələrdən məhsul idxalına minimum tələbat yaranır və kənd təsərrüfatı məhsullarının bahalaşması müşahidə edilmir, çünki xarici ölkələrdən tədarük olunan məhsullar qiymət artımına təsir göstərə bilmir, istehlakçılar da bu məhsullara tələbatı layiqincə qarşılanır. Təbii ki, bu ehtiyaclar qarşılandıqda və məhsul bolluğu yarandığı təqdirdə qalan məhsullar ixrac edilir ki, bu da hər bir ölkənin siyasi-iqtisadi prioritetlərindən hesab olunur. Elə buna görə də bu gün Azərbaycan hökuməti bu istiqamətdə işlər görür, mütəmadi proqramlar reallaşdırılır, kəndlini, fermeri stimullaşdırmaq məqsədi ilə onlara subsidiyalar, kreditlər

verilir.

Eyni zamanda onu da nəzərə almaq lazımdır ki, daxili bazarların məhsulla təminatı həmin məhsulların qiymətlərinə əsaslı şəkildə təsir edir. Beləki, tələb və təklif arasında olan münasibətlərdən asılı olaraq daim qiymətlər formalaşır. Əgər daxili bazarlarda tələb təklifi üstələyirsə, idxaldan asılılıq olmasa belə bu zaman qiymət artımı müşahidə edilir. Əksinə, təklif tələbdən daha çoxdursa, bu zaman məhsullar istehlakçılara daha ucuz qiymətə təklif edilir. Məhz bu məqsədlə də Azərbaycanda kənd təsərrüfatı məhsullarının yetişdirilməsinin, istehsalının, tədarükünün artırılmasına xüsusi maraq var. Bu maraq da özünü biruzə verir və daxili bazarlarımızda məhsul bolluğu ixracın da artırılmasına gətirib çıxarır. Nəzərə çatdırmaq yerinə düşərdi ki, Dövlət Gömrük Komitəsinin yaydığı hesabatda bildirilir ki, yanvar-aprel aylarında meyvə-tərəvəz ixracında artım qeydə alınıb. Hesabata görə, bu ilin yanvar-aprel aylarında Azərbaycan xarici ölkələrə 162 602,25 min ABŞ dolları də-

y ə r i n d ə v ə 127 722,92 ton miqdarında meyvə-tərəvəz ixrac edib.

Bu rəqəm heç də kiçik göstərici deyil. Bu göstəricini ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqaisə etmək yetərlidir ki, artım haqqında təsəvvür yaransın. Beləki, ötən ilin müvafiq dövrü ilə, yeni yanvar-aprel ayları ilə müqayisədə bu il ixrac olunan meyvə-tərəvəzin dəyərində 23,6%, həcmində isə 6,4% artım qeydə alınıb. Nəzərə çatdırmaq ki, ixrac olunan meyvə-tərəvəz məhsulları arasında, əsasən, tomat, meşə fındığı, alma, xurma, kartof və nar üstünlük təşkil edib.

Məsələ burasındadır ki, Azərbaycanda kənd təsərrüfatı məhsullarının yetişdirilməsi, tədarükü, emalı və ixracının artırılması üçün daha böyük potensial var və bunu ekspertlərin əksəriyyəti də qeyd edirlər. Respublikamızın rayonlarında istər meyvə, istər tərəvəz istərsə də texniki bitkilərin tədarükünün daha da artırılması üçün imkanlar genişdir. Həmin kənd təsərrüfatı məhsullarının ekilib-becərilməsi üçün kifayət qədər ərazi, torpaq sahələri mövcuddur və bu sahə-

ğa gübrələrin verilməsi, torpağın qüvvətləndirilməsi ön planda durur və bu zaman yüksək məhsuldarlığa ümid etməyə dəyər. Bununla yanaşı suvarma işləri də görülməlidir və bunun üçün suvarma sistemləri nəzərdən qaçmamalıdır, əks halda nəinki məhsuldarlıq aşağı düşər, eləcə də bitkilər məhv ola bilər. Təbii ki, zərərvericilərlə mübarizə tədbirləri də görülməli işlər sırasında və əgər zərərvericilərlə mübarizə aparılmazsa, bol məhsul əldə olunacağına ümid etməyə dəyməz. Təsədüfi deyil ki, torpağın qüvvətləndirilməsinə, suvarma işlərinə dövlət öz dəstəyini əsirgəmir. Hər il kənd təsərrüfatı məhsulları yetişdirən fermerlərin güzəştli şəkildə gübrələrlə təmin edilməsi əbəz yere deyil və bu, davamlı şəkildə məhsul bolluğunun təmin edilməsinə xidmət edir.

Bütün sadalananlar ondan xəbər verir ki, ölkəmizdə kənd təsərrüfatı məhsullarının becərilməsi, tədarükü, daxili bazarlarda məhsul bolluğunun yaranması, ixrac potensialının artırılması dövlətimizin diqqət mərkəzindədir. Bunun üçün isə əsaslı tədbirlər, proqramlar həyata keçirilir. Bu tədbirlərin məntiqi nəticəsi olaraq ölkəmizdə məhsul bolluğuna nail olunduğu göz önündədir və gələcəkdə isə daha bol məhsul istehsal ediləcəyi barədə nikbin proqnozlar söyləmək olar.

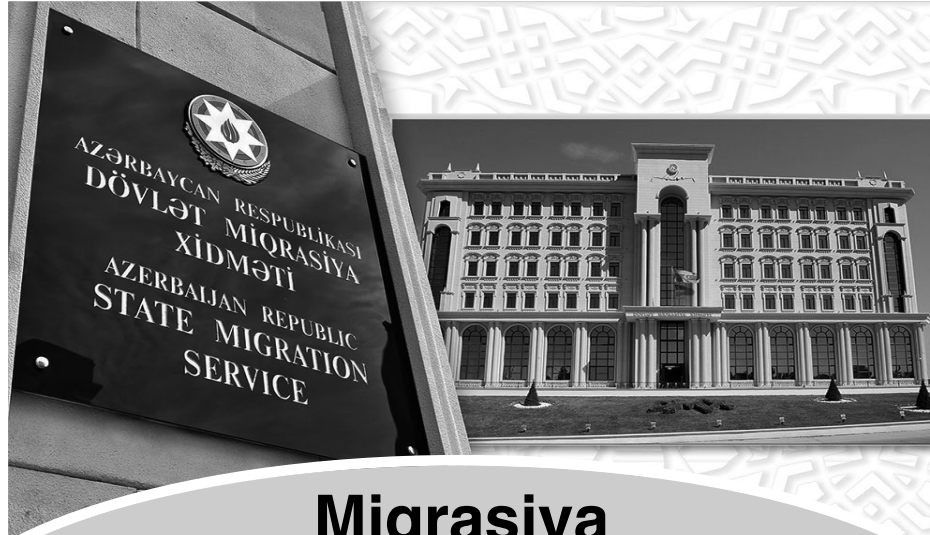
İnam Hacıyev

Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafın keyfiyyətə yeni mərhələyə qədəm qoyması insanların daha yaxşı və təminatlı yaşam tərzinin qurulmasına yeni imkanlar yaradır. 44 günlük Vətən müharibəsində əldə olunan parlaq zəfərdən sonra əhalinin qurub yaratmaq, fəaliyyətini daha da gücləndirmək marağı daha da artıb. Dövlət yeni dövrün tələblərinə uyğun olaraq yeni istehsal sahələrinin yaradılması, zavod və fabriklərin tikilməsi, insanların asudə vaxtlarını səmərəli keçirmələri üçün yeni park və xiyabanların salınmasına öz dəstəyini göstərməkdədir. Yeni dövlət proqramlarının və regional layihələrin uğurla icra edilməsi və əldə olunan müsbət nəticələr deyilənləri bir daha təsdiqləyir. Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunun ən sürətlə inkişaf edən, sabit və qüdrətli dövlətinə çevrilib. Ölkəmiz ümumi daxili məhsulun artım tempinə görə dünyada liderliyini qoruyub saxlaya bilib, yoxsulluğun səviyyəsi kəskin aşağı düşüb, dövlət büdcəsi gəlirləri artıb. Uğurla həyata keçirilən sosial infrastruktur layihələri nəticəsində bölgələrin siması dəyişib, sahibkarlığın inkişafı, yeni istehsal müəssisələrinin fəaliyyətə başlaması, iş yerlərinin açılması naminə sistemli tədbirlər görülüb.

Bir sözlə təkzibedilməz fakt ondan ibarətdir ki, ölkəmiz bütün sahələrdə uğurlar əldə edib və möhtəşəm nailiyyətlərə imza atıb. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksinin işə salınması, TANAP qaz kəmərinin istifadəyə verilməsi, STAR Neft Emalı Zavodunun açılması və Azərbaycanın sayca üçüncü peyki "Azerspace-2"-nin orbitə buraxılması həyata keçirilən möhtəşəm layihələrdədir. Təbii ki, bu layihələrin hər birinin icrası minlərlə ölkə vətəndaşının daha firavan və təhlükəsiz yaşamasına xidmət edir. Demokratik proseslərin sürətlənməsi, əhalinin sosial-iqtisadi durumunun daha da yaxşılaşması və bunula da ölkəmizə səfər edən şəxslərin sayınınildən ilə artmasına təkan olub. Söz yox ki, xarici turistlərin ölkəmizə axını əsas etibarilə Dövlət Miqrasiya Xidmətinin iş əmsalının artmasına gətirib çıxarırr. Müsbət haldır ki, Dövlət Miqrasiya Xidmətinin fəaliyyəti müsbət məcrada inkişaf edir. Xidmətin fəaliyyətinin şəffaflığın təmin edilməsi, ən mütərəqqi beynəlxalq təcrübəyə uyğun normativ-hüquqi bazanın və inzibati icraatın təkmilləşdirilməsi turistlərin ölkəmizə gələrkən daha rahat və sərbəst şəkildə qala və istirahət etmək imkanları yaradır. Bu baxımdan, Dövlət Miqrasiya Xidmətinin əsas hədəfi vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsidir. Dövlət Miqrasiya Xidməti və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi arasında imzalanmış Anlaşma Memorandumu ilə "ASAN xidmət" mərkəzlərin-

də Dövlət Miqrasiya Xidməti tərəfindən göstərilən xidmətlərin sayı artırılmış və əcnəbilərin Azərbaycan Respublikasında olduğu yer üzrə qeydiyyatı alınmaları prosesi asanlaşdırılmışdır. Dövlət Miqrasiya Xidməti ayrı-ayrı ölkələrlə, o cümlədən beynəlxalq təşkilatlarla geniş əməkdaşlıq əlaqələrinə malik-

və respublikada olmasını və yaşamasını leqallaşdıran əcnəbilərin, iş icazəsi əsasında haqqı ödənilən əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan əməkçi miqrantların hüquqlarının yüksək səviyyədə qorunması, qanunsuz miqrasiya ilə bağlı lazımi tədbirlər Xidmət tərəfindən müvəffəqiyyətlə icra olunur. Xaricdən öl-



Miqrasiya sahəsində atılan yeni və mütərəqqi addımlar müsbət nəticələrini verir

dir. 2014-cü il də Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında imzalanmış Readmission Sazişinə əsasən 12.000-ə yaxın Avropa İttifaqına üzv dövlətlərin vətəndaşları readmissionı ilə əlaqədar müraciətləri DMX-ya daxil olmuş və onların müraciətlərinin böyük əksəriyyəti təmin olunmuşdur. Azərbaycana readmissionı edilmiş vətəndaşların cəmiyyətə səmərəli reintegrasiyasının aidiyyəti dövlət qurumları ilə birgə operativ şəkildə həll edilməsi məqsədilə müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının nümayəndələrindən ibarət işçi qrupu yaradılıb. İşçi qrupu Azərbaycan Respublikasında yaşayan və ya olan əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin qeydiyyatı alınmasını, zəruri informasiyanın miqrasiya idarəçiliyi ilə məşğul olan müxtəlif dövlət orqanlarına ötürülməsini, sənədlərin, yoxlama nəticələrinin və reyestrin avtomatlaşdırılmış formada saxlanması təmin edir. DMX yanında İctimai Şura məqsədyönlü fəaliyyəti ilə seçilir. Brlə ki, Şura Azərbaycan Respublikasından olan 94 nəfər sığınacaq axtaran şəxs və qaçqın üçün dil kursları təşkil etmişdir və təxminən 200 miqranta müxtəlif məsələlərlə bağlı məsləhətlər vermişdir. Bu gün əminliklə deyə bilərik ki, qanuni əsaslarla ölkəyə gələn

kəmərlənən turistlərin məmnunluğunun yüksək səviyyədə təmin olunması məqsədilə Azərbaycan Respublikasında müvəqqəti olan əcnəbilər və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin olduğu yer üzrə qeydiyyata alınma müddətləri 10 gündən 15 günədək artırılıb. Əcnəbi və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin hüquqi vəziyyəti yaxşılaşdırılaraq, son üç il ərzində iki və ya daha çox miqrasiya qanunvericiliyini pozduğuna görə inzibati məsuliyyətə cəlb olunma ilə bağlı ölkə ərazisinə gəlmə qadağası aradan qaldırılmışdır. Dövlət Miqrasiya Xidmətində elektron xidmətlərin genişləndirilməsi və keyfiyyətinin artırılması məsələsi daim nəzarətdə saxlanılmış, o cümlədən əcnəbilərin elektron xidmətlərə çıxışının asanlaşdırılması, Xidmətə edilən müraciətlərə, həm də olduğu yer üzrə qeydiyyata sərf ediləcək vaxtın minimuma endirilməsi məqsədilə Xidmətin yeni mobil tətbiqi - MiGAZ geniş ictimaiyyətə təqdim olunmuşdur. Hazırda, mobil tətbiq üzərindən olduğu yer üzrə qeydiyyat, müvəqqəti və daimi yaşamaq üçün icazələrin alınması, əcnəbilərin ölkəyə gəlişinə və ya ölkədən çıxışına məhdudiyyətin və müraciət statusunun yoxlanılması, olduğu yer üzrə son qeydiyyat tarixinin öyrənilməsi üçün kalkulyator, on-

layn ödəmə, onlayn növbə, "ASAN viza" və Xidmətin digər istiqamətləri üzrə xidmətlərə çıxış əldə etmək imkanı yaradılmışdır.

Əsas vəzifələrindən biri miqrasiya məsələləri ilə bağlı əhalinin məlumatlandırılması olan Dövlət Miqrasiya Xidməti bununla bağlı mütəmadi olaraq iş aparır, paytaxtda və regionlarda maarifləndirmə tədbirləri və görüşlər təşkil edir. Təkcə ötən il ölkənin 10 ali təhsil ocağında, eləcə də Masallı və Quba "ASAN xidmət" mərkəzlərində, İsmayılıda "Açıq qapı günü" - vətəndaş forumu, Gəncədə, Ağsuda, Göygöldə, Xaçmazda, Neftçalada, Beyləqanda, Ağdamda, Lənkəranda, Lerikdə, Yardımlıda, Astarada, Cəlilabadda, Biləsuvar, Şirvan, Şamaxıda, Lənkəranda, Şəkiddə, Zaqatalada, Kürdəmirdə, İsmayılıda, Qaxda və Yevlaxda ümumilikdə 47 maarifləndirmə-məlumatlandırma tədbiri, 20 səyyar xidmət, o cümlədən vətəndaşsızlıq halları ilə mübarizə sahəsində məlumatlılığın artırılması istiqamətində regional konfranslar təşkil edilmişdir. Sosial şəbəkələrin imkanlarından istifadə etməklə Xidmətin fəaliyyəti barədə məlumatlandırma işini təşkil etmək, vətəndaşların, əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin suallarını operativ, çevik cavablandırmaq və müraciətlərini qəbul etmək məqsədilə Dövlət Miqrasiya Xidmətinin facebook rəsmi sahəsi fəaliyyət göstərir.

Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığına mənsubiyyətin müəyyənəşdirilməsi ilə bağlı fiziki şəxslərdən və müxtəlif təşkilatlardan daxil olmuş 30.896 sənəd (soruğu) araşdırılmış, onlardan 81 %-nin Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığına mənsubiyyəti tanınmış və müvafiq sənədlərlə təmin olunmuşdur. "Qaçqın" statusu almaq məqsədilə Dövlət Miqrasiya Xidmətinə müraciət etmiş 376 əcnəbinin (ailə üzvləri ilə birlikdə 671 nəfər) müraciəti qanunvericiliyə uyğun olaraq araşdırılmış və nəticəsindən asılı olaraq müvafiq qərarlar qəbul edilmişdir. Ötən il 3-cü ölkə vətəndaşlarından qaçqın statusu almış 47 şəxs (ailə üzvləri ilə birlikdə 78 nəfər) Dövlət Miqrasiya Xidmətində qeydiyyatda olmuşdur. Respublikamızın milli təhlükəsizliyinin təmini baxımından vacib şərtlərdən olan qeyri-qanuni miqrasiyaya qarşı mübarizə aparılması Dövlət Miqrasiya Xidmətinin əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biridir.

Bir sözlə, Dövlət Miqrasiya Xidmətinin əsas fəaliyyət istiqamətini Ulu Öndər Heydər Əliyev ideyalarına xidmət üzərində qurmaqla, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın milli inkişaf strategiyasına mühüm töhfələr verməkdir. Demək olar ki, Xidmət bu istiqamətdə üzərinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirməkdədir.

Nəzakət Bayramova

"Son günlər erməni mətbuatında Qarabağ münaqişəsinin perspektivdə həlli ilə bağlı məsələlərə münasibətdə rəsmi İrəvanın bir, erməni müxalifəti və Xankəndidəki qeyri-qanuni hakimiyyətin təmsilçiləri arasında kəskin fikir ayrılıqlarının olması barədə məlumatlar gəlməkdədir". Bunu "Səs" qəzetinə açıqlamasında politoloq Elşən Manafov deyib.

Onun sözlərinə görə, Xankəndidəki separatçılar erməni müxalifəti ilə həmrəylik nümayiş etdirərək 3 mühüm şərtin gözləniləcəyi halda Azərbaycanla danışıqların aparılacağını bəyan edib. Birincisi, tərəflərin ərazi bütövlüyünün qarşılıqlı tanınması, ikincisi, danışıqlarda "xalqların öz müqəddəratını təyinetmə" hüququnun qəbul edilməsi, üçüncüsü isə, problemin perspektiv həllinə nail olmaq üçün güc tətbiq etmə mövqeyindən çıxış etməmək. Qondarma separatçı rejimin "dövlət naziri" Artak Beylaryan bu fikirləri səsləndirib, separatçı rejimin parlament üzvi Akopyan isə iki gün əvvəl Paşinyan və

"Xankəndidəki separatçılar erməni müxalifəti ilə həmrəylik nümayiş etdirir"

Arutunyan arasında erməni ictimaiyyətinin gizli şəkildə məxfi görüşün keçirildiyini iddia edib. Maraqlıdır ki, rəsmi İrəvan danışıqlarının ruhu və xarakterinə ciddi xələl gətirə biləcək bu məlumatları, hələlik, təkzib etməyib, lakin bu təkliflərlə bağlı Paşinyanın rəhbər olduğu "Vətəndaş müqaviləsi" partiyasının 3 iyunda müxalifətlə parlament müzakirələrinə qatılmaqdan imtina etməsi göstərir ki, iqtidar müxalifətin Qarabağa bağlı təkliflərinə müsbət yanaşmır



və erməni müxalifətindən fərqli olaraq Qarabağın Azərbaycanın ərazi birliliyinə aid olması faktorunu mübahisəli hesab edir, lakin onun təhlükəsizliyinin təminatı ilə bağlı baxışları bölüşür".

E.Manafov onu da bildirdi ki, Brüsselə, habelə Soçi və Mosk-

vada rəsmi Bakı ilə aparılan və razılaşdırılan bəzi məsələlərə baxmayaraq Qarabağ probleminin artıq həlli olunması ilə bağlı İrəvan Bakının baxışlarını bölüşmür və bu qeyri-müəyyənlik istər erməni iqtidarının, istərsə də müxalifətinin mövqe və baxışlarına Cənubi Qaf-

qaz uğrunda geosiyasi qarşıdurmada fərqli qütblərdə duran məlum güc mərkəzlərinin mühüm təsir imkanları, habelə bölgənin bu günü və sabahı ilə bağlı fərqli layihələrin mahiyyətindən irəli gəlir: "Rusiyanın Cənubi Qafqaza Qərbi hərbi integrasiya ilə bağlı məsələlərdə yaxın buraxmamaq mövqeyi onun münaqişə zonasındakı sülhməramlılarının fəaliyyətinə də təsirli düşür. Ermənistandan fərqli olaraq Azərbaycanın kifayət qədər müstəqil siyasət yeritmək üçün malik olduğu resurs və imkanlar geosiyasi qütblərin əks mövqelərində qərar tutmuş global güclərin diqqətindən yayınmır. Problemin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində birdəfəlik və qəti həlli müstəqil Azərbaycanın təhlükəsizlik, regional, enerji sahəsində siyasətinə təsir imkanlarının əhəmiyyətli dərəcədə zəifləməsi olardı ki, tərəflərdən heç biri, hələlik, buna getmək istəmir və ya indiki geosiyasi realıqlar şəraitində, hələlik, mümkün sayılmır".

Gülyana

TƏRS BAXIŞ + ÖZƏL

44 günlük ikinci Qarabağ müharibəsindən sonra Azərbaycanın Qarabağ regionunun bir sıra ərazilərində müvəqqəti yerləşdirilən Rusiya sülhməramlıları kontingenti (RSK) 1 il yarımliq fəaliyyəti dövründə dəfələrlə Azərbaycan xalqının maraqlarına cavab verməyən addımlara yol veriblər. Lakin bütün bunlara rəğmən, Azərbaycan tərəfi RSK-nın məlum fəaliyyətinə dözümlülük nümayiş etdirib, habelə müəyyən tələb və təkliflərinin realizəsi istiqamətində öz uğurlu işini reallaşdırıb. Əslində etiraf edək ki, RSK bu və ya digər şəkillərdə və zaman-zaman üzərinə düşən missiyasını həyata keçirməsi yerinə açıq-aşkar separatçıların və qanunsuz silahlıların "nazları" ilə oynayır, gerçək məsuliyyətini unudur. Məsələn, qanunsuz silahlıların səngər və istehkam qazmalarını müşahidə edir, silahlı şəxslərin Azərbaycan ərazisində əl-qollarını sallaya-raq gəzmələrinə göz yumur və eyni zamanda, özünü "əsas söz sahibi" kimi göstərməyə çalışır. Təbii ki, belə olan halda bütün bunlar bilavasitə haqlı narazılıqlarla müşahidə olunur. Necə ki, biz son vaxtlar yenidən bəzi faktorları müşahidə etməkdəyik.

Mediada da qeyd olunduğu kimi, bu il martın 1-dən etibarən Tərtər rayonunun Azərbaycan ordusunun nəzarətində olan strateji Qapanlı kəndi yaxınlığındakı post, Ağdərə şəhəri, eləcə də Çiləbört kəndindəki 19-cu müşahidə postları arasında RSK-nın patrul xidməti fasilə verilmədən gündəlik olaraq həyata keçirilir.

Diqqət çəkən faktlardan biri də budur ki, Azərbaycan Respublikasının Şuşa, Laçın, Kəlbəcər, Ağdam, Tərtər, Xocalı, Xocavənd rayonlarının bir hissəsini, eləcə də Xankəndi şəhərini müvəqqəti nəzarətdə saxlayan RSK son günlər Tərtər rayonunun Azərbaycan ordusunun nəzarətində olan əraziləri istiqamətində fəallıq nümayiş etdirir. Belə ki, sözügedən faktı Rusiya Müdafiə Nazirliyinin rəsmi saytının Qarabağ regionunda fəaliyyət göstərən RSK-ya aid bölməsindəki məlumatı da təsdiqləyir.

İyunun 3-də isə qeyd edilən məntəqələr

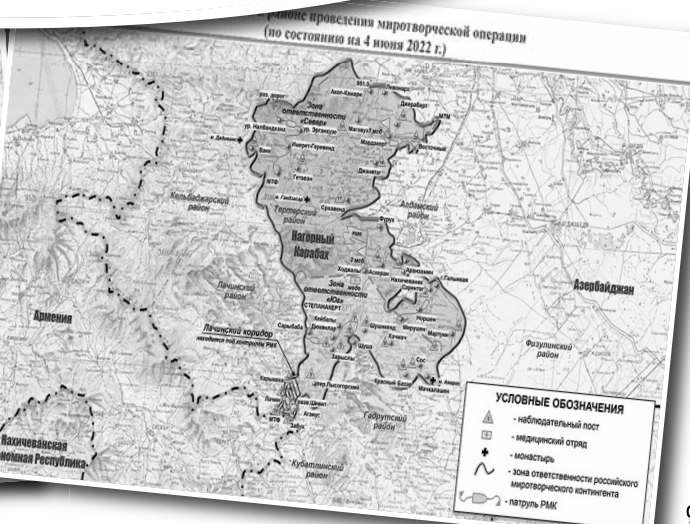
Sülhməramlıların sülhməramsızlıq fəaliyyəti - nə vaxt son qoyulacaq?!



Tərtər istiqamətində fəallaşma müşahidə edilir, Azərbaycan toponimləri saxtalaşdırılaraq erməniləşdirilir!



arasındakı marşrutla yanaşı, Tərtər rayonu ərazisindəki Göyax, Suqovuşan kəndi yaxınlığındakı 951 metrlik yüksəklik, Lüləsaz (21-ci post) və Çardaqlı kəndləri arasında da patrul xidməti icra edilib (!)



Onu da qeyd edək ki, son 1,5 ildən çox müddət ərzində Azərbaycan media və ictimaiyyətinin, həmçinin Müdafiə və Xarici İşlər Nazirliklərinin tələb və iradlarına rəğmən Rusiya MN-in saytında Azərbaycan Res-

publikası ərazisindəki bir sıra toponim və hidronimlər ermənilərin istədiyi kimi qeyd olunur. Bəhs edilən halda da Tərtər rayonunun Ağdərə şəhəri "Mardakert", Çardaqlı kəndi "Maqavuz", Lüləsaz kəndi "Akop Kamari", Göyax kəndi "Levonarx", Çiləbört kəndi "Craberd" kimi qeyd olunub. Eləcə də digər ərazilərimiz, məsələn Xocalı "İvanyan", Xankəndi "Stepanakert" və s. yerlər də erməni saxta toponimləri ilə vurğulanır.

Xatırladaq ki, Fərrux dağı da son vaxtlara qədər "Parux" kimi göstərilirdi.

Daha bir diqqət çəkən faktı da xatırlatmaq yerinə düşərdi. Belə ki, 2021-ci ilin sentyabrında Rusiya MN-nin rəsmi saytında "sülhməramlı"lara aid bölmədəki xəritələrdə bir həftə ərzində Tərtər rayonunun Azərbaycan ordusunun nəzarətindəki Qapanlı kəndi də guya Rusiya hərbi kontingentinin nəzarətində olan məntəqə kimi göstərilmiş, 2022-ci il yanvarın əvvəlində isə bir neçə gün ərzində Suqovuşan kəndi "Madagiz" adıyla sözügedən kontingentin dislokasiya xəritəsinə daxil edilmişdi.

Artıq bu kimi hədləri aşan faktlar həm də belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, RSK nəinki üzərinə düşən funksiyaları yerinə yetirmir, həmçinin bir az da irəliyə getməklə üçtərəfli bəyanatdakı bəndlərin yerinə yetirilməsində maraqsız olduğunu nümayiş etdirir. Təbii ki, belə olan halda Azərbaycan da öz suveren ərazilərində qətiyyətli tədbirlər görmək üçün fəaliyyətə keçmək məqsədini ortaya qoymaqladır - misal üçün, mövqe müəyyənləşdirmələri aparmaqla və s.

Ümid edək ki, RSK-nın separatçıların səmərələrinə xidmət etmələri haqqında da ciddi tədbirlər görülməyə və ən əsası, Rusiya Azərbaycanın müttəfiqi olduğunu unutmayaraq bu kimi qanunsuzluqların qarşısını almaq üçün real hərəkətə keçəcək. Azərbaycan xalqı və dövləti səbr və təmkinlə məhz bunu gözləyir, amma son vaxtına qədər. Vaxt isə saniyə-saniyə daralmaqladır.

Rövşən RƏSULOV

"Çörəyə həsrət qalanda... deyəcəm sizə..."

...Xəbər var, Ukraynanın hərbi qüvvələri Mariupol limanından geri çəkilməklə tonlarla taxıl yandırılıb ki, indi həmin məhsul artıq istehlak üçün yararsızdır. SİA-nın rus saytlarından əldə etdiyi məlumata görə, bu barədə "Donetsk Xalq Respublikası" hökuməti başçısının müşaviri Yan Qaqin məlumat verib.

Deməli, Qaqinin dediyinə görə, Mariupol limanının ərazisində tonlarla qarğıdalı və buğda məhsulları saxlanılırdı. Amma yandırıldıqdan sonra ehtiyatın çox hissəsi yararsız vəziyyətə düşüb.

Maraqlıdır ki, Qaqin inanmayanlara gəlib baxmağı məsləhət görür. Onun dediyinə görə, məhsulların qoxusu və görünüşü onun dediklərini sübut edir. "Dövlət səlahiyyətli"nin dediyinə görə, düşmən, yeni ukraynalılar limandan geri çəkilməklə taxıl anbarlarını ona görə yandırılıb ki, bu taxıl "Donetsk Xalq Respublikasına" aparılsın. Yeni bu məhsullardan heç bir şəkildə istifadə etmək mümkün olmasın.

Qeyd edək ki, bir müddət bundan əvvəl BMT taxıl qıtlığı səbəbindən ərzaq böhranı təhlükəsi olduğunu bəyan edib. BMT-dəki Ümumdünya Ərzaq Təşkilatı (FAO) onu da bildirib ki, 2023-cü ildə Ukraynadakı hərbi əməliyyatlar səbəbindən ərzaqla bağlı vəziyyətin daha da pisləşəcəyi gözlənilir.



Ağasəf Babayev

Professor Kobrinski: “Biz nüvə müharibəsinin astanasındayıq”

Tarix elmləri doktoru, Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin professoru, etno-millî strategiyalar agentliyinin direktoru Aleksandr Kobrinski “Ca-
liber” analitik mərkəzinə müsahibəsində dünyada və regionumuzda baş verənlər haqda maraqlı fikirlər səsləndirib. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.



- Aleksandr Lvoviç, münaqişədən sonrakı dövrdə Avropa Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin normallaşdırılması üçün fəal vasitəçilik missiyasını öz üzərinə götürür. Bu amil Moskvanın Cənubi Qafqaz siyasətində, Bakı və İrəvanla bağlı indiki təsəvvürlərində özünü göstərmir?

- Əslində, Avropa siyasi mənada çoxdan mövcud deyil. Avropa anqlosakson dünyası ilə qarşıdurmada tam iflasa uğradı və bu gün o, həttə vassal rolunda da deyil, daha aşağı səviyyədədir, çünki vassallar ən azı müəyyən qərarlar qəbul edə bilərdilər, lakin bunlar heç bir müstəqil qərar qəbul edə bilmirdilər. Ona görə də hansısa miflik Avropadan danışarkən biz həmişə yadda saxlamalıyıq ki, bu, anqlo-sakson dünyasıdır və onun maraqlarının nədən ibarət olduğunu aydın başa düşməliyik. İndi Rusiya-Ukrayna münaqişəsi fonunda tez-tez eşidirsiniz ki, Ukraynanın müdafiəsi ABŞ və ya Böyük Britaniyanın milli maraqlarıdır. Amma eyni zamanda, bununla bağlı heç bir izah verilmir, bu münaqişədə anqlo-saksların milli maraqları nədir, okeanın o tayından onların maraqları bu əraziyə necə uzanır? Sualların mahiyyəti açıqlanmır.

Azərbaycan və Ermənistanla bağlı vəziyyət tam olaraq eynidir. Onlar hər hansı bəhanə ilə müdaxilə edib Rusiyanı Cənubi Qafqaz regionundan çıxarmağa çalışırlar. Sual budur ki, nə üçün? Əsas sual budur. Biz fakturanı nəzərdən keçirməliyik. Ümumiyyətlə, həm Avropa, həm də Anqlosakson dünyası ada və qitə dövlətləri arasında mübarizə aparır. Anqlosakson dünyası qitəni sıxışdıraraq ada dövlətlərini təmsil edir və onların vəzifəsi qitənin dirçəlməsinin qarşısını almaqdır, əks halda bu ada dövlətlərini öz iqtisadi gücü və qüdrəti ilə kifayət qədər asanlıqla boğacaq. Qitə dövlətlərinin yüksəlişini dayandırmaq üçün Anqlosakson dünyasının Avropa ərazisində daimi münaqişələrə ehtiyacı var. Qeyd edək ki, adaların heç bir yerində müharibə yoxdur, qitədə isə hər yerdə və həmişə bu və ya digər münaqişəni qızışdırırlar. Üstəlik, bu, Ukrayna, Ermənistan və Azərbaycan və s. yerlərdə anqlo-sakson güclərinin əlində alət olan Avropa İttifaqının əli ilə edilir. Çünki bu və ya digər tərəf dəstəklənəndə işlər qarşıdurmaya gedir.

Axi biz yaxşı bilirik ki, Qarabağın bütün ərazisi Azərbaycana məxsusdur və 30 ildən sonra tərəflər razılaşib münaqişəni həll edə bilərdilər. Əgər ermənilər Azərbaycan ərazisində yerləşən ziyarətgahlarını ziyarət etmək istəyirlərsə, o zaman siz hər zaman sərbəst keçidlə razılaşa bilərsiniz. Azərbaycan xalqını az da olsa tanıyaraq, yaxşı xasiyyətli və qonaqpərvər olduğuna görə azərbaycanlıların bir növ bunun qarşısını alacağını düşünürəm. Amma vəziyyət elədir ki, bu münaqişə, birincisi, bütün 30 il ərzində həll olunmayıb, ikincisi, partlayışa qədər getdikcə daha da kəskinləşib. İda-

re olunan kaosun məşhur nəzəriyyəsinə tam uyğun olaraq. Rusiyanın bu münaqişənin həllində marağı ondan ibarətdir ki, onun sərhədlərində regionda davamlı sülh bərqərar olsun. Qədim zamanlardan Rusiyanın bölgəyə gəlişi sakitlik gətirirdi. Ümumiyyətlə, Rusiyanın marağı həmişə sülh, anqlosaksların marağı isə kaosdur. Bütün məsələ bundan ibarətdir.

- Anqlosaksların Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsini də təhrik etdiyini demək istəyirsiniz?

- Bəli. Mən Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin kəskinləşməsinin bütün dövrlərinə görə məsuliyyəti anqlosakson dünyasının üzərinə qoyardım.

- Bu inamı necə əsaslandırırırsınız?

- Mənə deyir, anqlo-sakson dünyasında ən böyük Amerika səfirliyi həradır?

- Ermənistanda.

- Düzgündür. Və siz demək istəyirsiniz ki, onlar Ermənistanın siyasətinə təsir etmirlər? Anqlosakslar tərəfdən məsələnin aktual tərəfi boş vədlər vermək, hansısa fəaliyyət və addımlar atmaqdır. Cavab verə bilərsinizmi, ABŞ-in Cənubi Qafqazdakı ən böyük səfirliyi Ermənistanda nə edir?

- Bu sual Rusiyaya ünvanlamaq lazımdır. Və eyni zamanda soruşun ki, o, Amerikanın bioloji laboratoriyalarının Ermənistanda yerləşdirilməsini necə nəzərdən keçirdi?

- Olduqca doğrudur. Bu, Rusiya tərəfinin diqqətsizliyidir.

- Siz hesab edirsiniz ki, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsini anqlosakslar alovlandırır, lakin bütün sonrakı illərdə Bakı ilə İrəvan arasında əsas arbitr məhz Moskva olub. Və bu arada münaqişə hərbi yolla həll olundu. İndi Rusiya Ermənistanı müharibədən sonrakı dövrün razılaşmalarına əməl etməyə məcbur edəcəkmiz?

- Düşünürəm ki, Moskva razılaşmalara məhəl qoymayanlara bunun mənfəi tərəflərini izah edərək inandırmaqla hərəkət edəcək. Moskva bu ərazilərdə sülhün və rifahın bərqərar olmasında həyatı cəhətdən maraqlıdır. Bunlar boş sözlər deyil, bu, belədir.

- 30 ilə yaxın danışıqlar təcrübəsi Ermənistanla münasibətdə bu mətəddən səmərəsiz olduğunu göstərdi.

- Hər şey münaqişə tərəflərinin liderlərinin siyasi iradəsindən və Ermənistanın siyasi vəziyyətdən asılıdır. Sonuncu, İrəvanda etiraz iğtişaşları fonunda hazırda xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Ola bilsin ki, Paşinyana Er-

mənistanın yeni rəhbərliyi ilə danışıqlara getməmək üçün razılaşmaların icrasını gecikdirməyə ehtiyac yaranсын.

Azərbaycanlılara nifrət edən ermənilər və ermənilərə qarşı guya xoşagəlməz hisslər bəsləyən azərbaycanlılar haqqında miflər uydurub insanların beyninə yeridənlər bu münaqişəni daha da şiddətləndirdi. Bu miflərə qalib gəlmək lazımdır. Mən dəfələrlə demişəm ki, müharibədə qalib gələn nə əsgər, nə general, nə ali komandan, nə də diplomatdır. Müharibəni müəllim qazanır və müharibədən çox əvvəl. Çünki ictimai şüuru ilk formalaşdırən müəllimdir. Rusiyanın Ukraynada xüsusi əməliyyat keçirməsi bunun bariz göstəricisidir. Ona görə də ukraynalı əsgərlər əsirlərimizi öldürür, onların boğazını kəsir, əsgərlərimiz isə ukraynalı əsirləri yedizdirir, yaşadır.

- Tamamilə inandırıcı olmayan bir misal göstərdiniz ...

- Mən bunu dəqiq bilərəm, çünki bu, reallıqdır.

- Reallıq budur ki, Rusiya Ukraynaya hücum etdi, əksinə deyil.

- Miflərə düşməyin. Sizə daha inandırıcı bir misal deyim. Baxın, 1941-ci ildə Stalın müharibə olacağı barədə məlumat verildi, amma o, heç nə etmədi, baxmayaraq ki, onlarla kəşfiyyatçı ona Almaniya hücum barədə xəbərdarlıq etmişdi. Stalini buna görə qınayırıq. Amma onun müharibədəki qələbəsi insanların ona qarşı mənfəi münasibətini dəyişdi. Putin fərqli hərəkət etdi. 2022-ci il martın 8-nə kimi kütləvi hücum olacağı barədə məlumat alanda, o bu hadisəni 10 gün qaçaqladı.

- Kimsə Rusiyaya hücum etmək istəyirdi?

- Xüsusi hərbi əməliyyat başlamaqdan əvvəl Luqansk və Donetsk vilayətlərinin ərazisinə gündə 600-ə qədər bomba düşürdü. Sizcə, biz bu respublikaları niyə tanıdıq? İndi deyir görürəm, müharibənin başlanğıcını, daha doğrusu, xüsusi əməliyyatı hansı andan hesab edək? Əgər biz Ukraynada müharibə etsəydik, o zaman orada bütün şəhərlər yerlə-yeksan olardı müharibə başqa oyun qaydalarını dikte edir.

- Luqansk və Donetsk "müstəqilliyini" tanıyan, onları respublika elan etdiyi gün, sözün əsl mənasında, müharibəyə başlayan Moskva idi...

- Putinin ilin əvvəlində böyük mətbuat konfransındakı çıxışını xatırlayın, o, bu ifadəni işlətdi: "Siz dekommünizasiya istəyirsiniz? Bunu alacaqsınız". Putin Baydendən və digər liderlərdən onlarla fərqlənir ki, o, heç vaxt sözləri yerə səpmir. Döyüş qaçılmazdısa, birinci vuracaqsan. Ona görə də, bu ölkə ilə dava salmağa ehtiyac yoxdur. Hamıya aydındır ki, Rusiyaya qalib gəlmək mümkün deyil.

- Ukraynadakı müharibə "Rusiya dünyada sülhün tərəfdarları" tezisini şübhə altına aldı. Dünya Mariupol faciəsini ona bağışlamayacaq...

- Gözləyin. Xeyirxahlıq da yumruqla olmalıdır. Bu birincisi. Bu müharibəni Rusiya başlatmadı. Bu ikincisi. Münaqişə 8 ildir ki, davam edir. Biz Qızıl Ordunun əsgərlərinin abidələrini dağıtmırıq və sinələrində faşist svastika-



Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

*Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə
“Dini və milli tolerantlıq, millətlərarası münasibətlərin inkişaf etdirilməsi” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.*

si ilə döyüşə gedən bizim əsgərlər deyil, naməlum əsgərə qoyulmuş “əbədi meşəl”i söndürmürük. Başa düşürsünüz?!

- Bütün bu vəhşiliklər Ukraynada baş verir?

- Bəli. Və bütün ölkədə. Bunu aydın görmək istəyirsinizsə, mən sizin üçün Ukraynaya səfər təşkil edə bilərəm ki, siz bir jurnalist kimi hər şeyi öz gözünüzlə görə bilərsiniz.

- Necə əmin olaq? Mariupolun qalıqları qalıb?

- Siz orada insanlarla görüşüb söhbət edə, gördüyünüz hər şey haqqında Azərbaycanda səmimi yazı bilərsiniz. Görəcəksiniz ki, insanların çoxu Rusiyadan ora gəlməyi xahiş edir.

- Nəzərə alsaq ki, müharibə uzanır və sonu görünmür, Rusiya bu gün hansı məqsədlərə nail olub?

- Çox çətin sualdır. Birincisi, xüsusi əməliyyat uzunmüddətli xarakter almadı. Siz və mən bilirik ki, NATO tam 3 ay Yuqoslaviyanı bombardman etdi, baxmayaraq ki, onlara heç kim silah vermədi və bütün Avropa ölkələri amerikalılarla birlikdə onu bombaladılar. Biz cəmi 3 aylıq mövqeyə çatmışıq. Rusiya Ukrayna ilə müharibə aparmır, faktiki olaraq bütün NATO bloku ilə toqquşur. Ukrayna könüllü olaraq bu toqquşma üçün öz ərazisini təmin edib. NATO ölkələrində həmvətənlərinin ölümünü istəməyən ağıllı adamlar yaşadığı üçün onlar müzdluları cəlb etdilər və onlar “kasıb ukraynalılara” çevrildilər. Biz bildirdik ki, bu münaqişəni 3-5 günə həll etmək mümkün olmayacaq. Ona görə də tez bitəcəyini gözləməyin. Rusiya xüsusi əməliyyatı davam etdirir və azad edilmiş ərazilərdə artıq faşistlər yoxdur.

- Hələ də Rusiyanın son hədəfinin adını çəkməmişsiniz. Orada “Kiçik Rusiya” yaratmağımı çalışır?

- Xeyr, Rusiyanın ilkin məqsədi Ukraynanın denazifikasiyası və demilitarizasiyası idi, lakin NATO qüvvələrinin münaqişəyə cəlb olunması fonunda bu məqsədlərə müəyyən qədər düzəlişlər ediləcək. Mənə elə gəlir ki, Ukrayna dövləti 2022-ci il fevralın 24-dən əvvəl olduğu formada dünya xəritəsində mövcud olmağı dayandıracaq. Rusiya oranı tam dezinfeksiya etmədən tərk edə bilməz. Rusiya xırda şeylərlə məhdudlaşa bilməz, bu prosesi bütövlükdə tamamlamalıdır.

- Sizcə, Rusiyaya Ukraynanı tamamilə məhv etməyə imkan verilməyəcəkmi?

- Buna kim imkan verə və ya ver-

məyə bilər ki? Birincisi, ölkəni dağıtmaq yox, bu ərazidə bir neçə respublika yaratmaq mümkündür. Mən bu ərazidə yerləşən dövləti qoruyub saxlamaq imkanını görmürəm. Onu dəyişdirmək və islahat etmək lazımdır. Mənə, dövlət cəmiyyəti idarə edən, qanuna əsaslanan institutlar sistemidir. Ukraynada olan dövlət dağıdılmışdı, əslində yox idi. Bəzi ərazilər, şübhəsiz ki, Rusiya ilə bir yerdə olmaq istəyəcək, məsələn, Xerson vilayəti, Donetsk və Luqansk təcridcən Rusiya Federasiyasına daxil olacaq. Bəlkə də Zaporijje bölgəsi. Məntiqli olardı. Bəlkə də Odessa müstəqil bir şəhər kimi yaşayacaq- azad Odessa şəhəri. Rusiya onlarla, yüzlərlə mədəniyyəti birləşdirib. Mən məsələn, həmişə Rusiyanın qurulması üçün rusların özündən az olmayan kəpik gətirən sevimli tatarlardan danışırıram.

- Ancaq bu, Rusiyanın Kırım tatarlarından təmizləməsinə mane olmadı ...

- Niyə ki? Bu federasiyanın subyektidir, orada Kırım tatarları sərbəst yaşayırlar, Starıy Krimda isə ancaq tatarlar yaşayırlar, Baxçasarayda isə ciddi bərpa işləri gedir və bütün bu layihələrə böyük sərmayələr qoyan məhz Rusiyadır. Ruslar moskvalıdır. Rusiya isə ruslar, tatarlar, başqırdlar, çukçilər və s. Ukraynada baş verənlər isə Rusiyanın diqqətsizliyidir. Çünki o, Ukraynada işləməyib. Rusiya “görək hara qədər gedəcək?” prinsipinə arxalanaraq, Amerika bioloji laboratoriyalarının Ukrayna ərazisində yayılmasına səssizcə tamaşa edirdi. Amma o, vaxtında buna mane olmamaqla səhv edib.

- Rusiya nüvə müharibəsinə əl atmağa qadirdirmi?

- İndi biz bu uçurumun kənarındayıq, çünki Avropa ölkələri bu münaqişənin mahiyyətini anlamır. Onlar üçün Ukraynadakı müharibə bir oyundur. Rusiya bu münaqişədə məğlub ola bilməz. Çünki Allah eləməsin, işlər pis getsə, bu, Rusiyanın dağılması demək olacaq. Nə çox, nə də az. Bəs Rusiyanın dağılması nə deməkdir?!

- Yəni, kobud desək, indi Rusiya özünü xilas etməyə çalışır?

- O, öz dünyasını xilas etməyə çalışır. O, öz ərazilərində gey-paradlar keçirməyə hazır deyil. Rusiya üçün bu müharibə onun varlığı, dünyagörüşü uğrunda mübarizədir ki, bütün bunlar anqlosakson dünyasının mülkiyyətinə çevrilməsin. Rusiya bu amal uğrunda mübarizə aparır.

**Müsahibə - Mətanət Nəsimova
Tərcümə - Elçin Bayramlı**

“Sosial şəbəkələrin ictimai təfəkkürə təsir imkanları çox genişdir”

“Bu gün sosial şəbəkələrin ictimai təfəkkürə təsir imkanlarının çox geniş olduğu danılmaz faktır”. Bu fikirləri “Həftə içi” qəzetinin baş redaktoru Sevinc Seyidova “Səs” qəzetinə açıqlamasında bildirib.

Onun sözlərinə görə, bəzən müəyyən qüvvələr bu amildən istifadə edərək sosial şəbəkələr vasitəsi ilə dövlətimizə, milli maraqlarımıza zərbə vuran paylaşımlar, statuslar, videolar yayırlar: “Təbii ki, bu cür neqativ addımlar Azərbaycana, onun dövlət və milli maraqlarına qarşı mübarizə aparan erməni lobbisinin təsiri altındakı bir çox “beynəlxalq təşkilatlar” tərəfindən ölkəmizin əleyhinə istifadə edilir və bu da Azərbaycanın beynəlxalq imicinin zədələnməsinə yol açır. Bu səbəbdən, sosial şəbəkələr üzərində nəzarətin tətbiqi mütləq olaraq gündəmə gətirilir. Lakin, bunun hansı formada tətbiq edilməsi daimi müzakirə mövzudur. Bəzən sosial şəbəkələr üzərində nəzarətin sərtləşdirilməsi söz və ifadə azadlığının məhdudlaşdırılması kimi təqdim edilməyə çalışılır. Lakin söhbət dövlət və milli maraqları təhdid edən məqamlardan getdiyi halda bu cür iradların tutarlı əsası qalmır. Çünki, hər bir dövlətin siyasətinin əsasını milli və dövlətçilik maraqlarının təmini təşkil edir. Bu səbəbdən, Azərbaycanın hüquq-mühafizə orqanlarına, müvafiq qurumlara sosial şəbəkələr üzərindən dövlətçilik maraqlarını təhdid edən məqamların aradan qaldırılması ilə bağlı səlahiyyətlərin verilməsinə dair qanunvericiliyə dəyişiklik edilməsini zəruri hesab edirik”.

Gülyana

Kredit alan tələbələrin sayı 6 mindən çoxdur

“Hazırda yaz sessiyası üzrə təhsil tələbə kreditinin verilməsi davam edir. Bu günə olan məlumata görə kredit alan tələbələrin sayı 6 mindən çoxdur”. SİA xəbər verir ki, bunu təhsil nazirinin müavini İdris İsayev Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclasında deyib.

Onun sözlərinə görə, ilin sonunda kredit alan tələbələrin sayı 20 minə yaxın olacaq: “Azərbaycanda tələbələr təqaüd sistemi ilə də əhatə olunur. Tələbələrin, təxminən, 50 faizi təqaüd alır”.

Azərbaycan Qran-prisində uşaqlar üçün xüsusi zona olacaq

“Formula 1” üzrə Azərbaycan Qran-prisində uşaqlar üçün xüsusi zona olacaq. Bakı şəhər Halqası Əməliyyat Şirkətindən (BŞH) SİA-ya verilən məlumata görə, uşaqlar və yeniyetmələr üçün Dənizkənarı Milli Park ərazisində “Game Park” quraşdırılıb. Burada uşaqlar üçün “Upside Down” illüziya otağı, “Climbing Wall” dırmanma divarı, “Helmet Bouncy Castle” batut qurğusu fəaliyyət göstərəcək. Bundan əlavə, azyaşlılar “Trampoline” qurğusunda fərdi yarış keçirə, “Have a ride”də isə “Formula 1” yarış halqasının kiçik ölçüdə quraşdırılmış hissəsində bacarıqlarını göstərə bilərlər. Qeyd edək ki, Azərbaycan Qran-prisi 10 - 12 iyununda keçiriləcək.

Banuçığək Hüseynli



“Məktəbəqədər təhsil pilləmizdə əhatəlilik göstəricisi yaxşı deyil”

“Məktəbəqədər təhsil pilləmizdə əhatəlilik göstəricisi yaxşı deyil. Yeni, istədiyimiz səviyyədə deyil”. SİA xəbər verir ki, bunu təhsil nazirinin müavini İdris İsayev Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclasında deyib.

Onun sözlərinə görə, digər ölkələrdə, hətta qonşu ölkələrdə bu göstərici 80 faizdən çoxdur: “Ölkəmizdə isə bu göstərici 32 faizdir. Onu da diqqətinizə çatdırım ki, 2016-cı ildə bu göstərici 15,5 faiz təşkil edib”.



“Land Rover” piyadanı vuraraq öldürüb

Bakıda avtomobil piyadanı vuraraq öldürüb. Bu barədə SİA-ya Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Mətbuat Xidmətindən məlumat verilib. Bildirilib ki, iyunun 3-də saat 23 radələrində Nərimanov rayonu ərazisində paytaxt sakini E.Rüstəmov idarə etdiyi “Land Rover” markalı avtomobillə yolu keçən paytaxt sakini Nazim Nağıyevi vurub. Nəticədə xəsarətlə xəstəxanaya yerləşdirilən piyada orada ölüb. Nərimanov Rayon Polis İdarəsində araşdırma aparılır.



Baş redaktor:
Bəhrüz Quliyev

Ünvanımız:
Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az

“ƏLİNCƏ” AZƏRBAYCAN XEYRİYYƏ CƏMİYYƏTİNİN ORQANI.

QƏZET 1991-Cİ İL

YANVARIN 11-DƏN ÇIXIR

Tel: 598-33-90

Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi
ilə müəllifin mövqeyi
üst-üstə düşməyə bilər.

**Qəzet bazar və
bazar ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**

Tiraj: 3220

